

შპს „4ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელ აუდიტორთა
დასკვნა 2017 წლის 31 დეკემბრით
დასრულებული წლისთვის

სარჩევი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა.....	3
მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	6
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	7
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	8
კაპიტალში ცვლილების ანგარიშგება.....	9
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	10

შპს „KPMG Georgia“

ჯი ემ თი პლაზა, მე-5 სართული

თავისუფლების მოედანი №4

თბილისი, 0105

საქართველო

ტელეფონი: +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

შპს „ფინანსი“-ის ხელმძღვანელობას

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „ფინანსი“-ის (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოგების ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებას ამავე თარიღებით დასრულებული წლისთვის, ასევე სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვასა და სხვა ახსნითი ხასიათის ინფორმაციის შემცველ განმარტებით შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისთვის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. ხსენებული სტანდარტების საფუძველზე ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში „აუდიტორთა პასუხისმგებლობები ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები და ასევე ვართ შესაბამისობაში IESBA კოდექსის სხვა ეთიკურ პასუხისმგებლობებთან. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ აუდიტის მსვლელობისას ჩვენ მიერ მოპოვებული მტკიცებულებები წარმოადგენს აუდიტორული დასკვნისთვის საკმარის და მართებულ საფუძველს.

ხელმძღვანელობის ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს „ხელმძღვანელობის ანგარიშზე“. ეს უკანასკნელი ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება წინამდებარე აუდიტორთა დასკვნის გაცემის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი დასკვნა ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს ხელმძღვანელობის ანგარიშს და ჩვენ არანაირი ფორმით არ გავცემთ მასთან დაკავშირებულ დასკვნას.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს ხელმძღვანელობის ანგარიშის გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება და განსაზღვრას, შეესაბამება თუ არა ხელმძღვანელობის ანგარიში ფინანსურ ანგარიშგებას ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

მას შემდეგ, რაც ჩვენ გავეცნობით ხელმძღვანელობის ანგარიშს, ჩვენ სხვა ინფორმაციასთან დაკავშირებით დავასკვნით სხვა ინფორმაცია

- შეესაბამება თუ არა ფინანსურ ანგარიშგებას და მოიცავს თუ არა ის არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს თუ არა ყველა ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

ხელმძღვანელობის და მმართველობაზე უფლებამოსილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარდგენაზე და ისეთი შიდა კონტროლის სისტემის შექმნაზე, რომელიც, მათი თვალსაზრისით, უზრუნველყოფს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებულ არსებით უზუსტობებს.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს კომპანიის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ და მოახდინოს მსგავსი შეფასების წარდგენა მანამ, სანამ ხელმძღვანელობას არ გაუჩნდება სურვილი მოახდინოს კომპანიის ლიკვიდაცია ან შეწყვიტოს მუშაობა, ან არ ექნება რაიმე სხვა რეალური ალტერნატივა, გარდა ზემოთ განსაზღვრული მოქმედებებისა.

მმართველობაზე უფლებამოსილი პირები პასუხს აგებენ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის მიმოხილვაზე.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია მივიღოთ გონივრული რწმუნება შეიცავს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება შეცდომის ან თაღლითობის შედეგად გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორთა დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნებულების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას. თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად წარმოშობილი უზუსტობები შესაძლებელია მოიაზრებოდნენ არსებითად, თუ ცალკე ან ერთობლივად შეუძლიათ გავლენა იქონიონ ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ას-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან ჩვენ:

- ვახდენთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკების იდენტიფიცირებას და მათ შეფასებას, ამ რისკების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დაგეგმვას და განხორციელებას და ისეთი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვებას, რომლებიც საკმარისი და მართებულია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების არ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, განზრახ უმოქმედობას, ფაქტების დამახინჯებას ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უგულვებელყოფას.

- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა კომპანიის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად.
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების მიზანშეწონილობას.
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნიტ, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვქვეშ დააყენოს კომპანიის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ. თუ ჩვენ დავასკვნიტ, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გაგამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში, ან, თუ შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნა არაადეკვატური იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა, შესაძლოა გავლენა იქონიოს კომპანიის უნარზე განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების სრულად წარდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენს მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა გაიცა, არის:

ვარენ საფარიანი

შპს „KPMG Georgia“

თბილისი, საქართველო

15 ივნისი, 2018 წელი

— ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა კომპანიის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად.

— ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების მიზანშეწონილობას.

— გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვქვეშ დააყენოს კომპანიის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში, ან, თუ შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნა არაადეკვატური იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა, შესაძლოა გავლენა იქონიოს კომპანიის უნარზე განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ.

— ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების სრულად წარდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენს მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა გაიცა, არის:

კარენ საფარიანი

შპს „KPMG Georgia“
თბილისი, საქართველო
15 ივნისი, 2018 წელი

შპს „4ფინანსი“

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

	შენიშვნები	2017 ლარი'000	2016 ლარი'000
საპროცენტო შემოსავალი	5	30,995	81,884
საპროცენტო ხარჯი	5	(433)	(167)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		30,562	81,717
უცხოური ვალუტის კონვერტაციით წარმოქმნილი (ზარალი)/მოგება	6	(3,937)	5,185
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		106	165
საოპერაციო შემოსავალი		26,731	87,067
საპროცენტო შემოსავალი დაკავშირებული მხარის სესხიდან	14	1,301	2,130
გაუფასურების ზარალი	7	(11,546)	(27,961)
პერსონალის ხარჯები	8	(3,012)	(3,740)
სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯი	9	(18,963)	(9,398)
(ზარალი)/მოგება დაბეგვრამდე		(5,489)	48,098
მოგების გადასახადის სარგებელი/(ხარჯი)	10	767	(7,428)
წლის (ზარალი)/მოგება და მთლიანი სრული (ზარალი)/შემოსავალი		(4,722)	40,670

5-42 გვერდებზე წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2018 წლის 15 ივნისს და მისი სახელით ანგარიშგებას ხელს აწერენ შემდეგი პირები:

ლაშა ბზარაშვილი
დირექტორი

ავთანდილ გელაშვილი
ფინანსური დირექტორი

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას მასზე დართულ განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

	შენიშვნები	2017 ლარი'000	2016 ლარი'000
საპროცენტო შემოსავალი	5	30,995	81,884
საპროცენტო ხარჯი	5	(433)	(167)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		30,562	81,717
უცხოური ვალუტის კონვერტაციით წარმოქმნილი (ზარალი)/მოგება	6	(3,937)	5,185
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		106	165
საოპერაციო შემოსავალი		26,731	87,067
საპროცენტო შემოსავალი დაკავშირებული მხარის სესხიდან	14	1,301	2,130
გაუფასურების ზარალი	7	(11,546)	(27,961)
პერსონალის ხარჯები	8	(3,012)	(3,740)
სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯი	9	(18,963)	(9,398)
(ზარალი)/მოგება დაბეგვრამდე		(5,489)	48,098
მოგების გადასახადის სარგებელი/(ხარჯი)	10	767	(7,428)
წლის (ზარალი)/მოგება და მთლიანი სრული (ზარალი)/შემოსავალი		(4,722)	40,670

5-42 გვერდებზე წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2018 წლის 15 ივნისს და მისი სახელით ანგარიშგებას ხელს აწერენ შემდეგი პირები:

ლაშა ბზარაშვილი
დირექტორი

ავთანდილ გელაშვილი
ფინანსური დირექტორი

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას მასზე დართულ განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

	შენიშვნები	31 დეკემბერი, 2017 წელი ლარი'000	31 დეკემბერი, 2016 წელი ლარი'000	1 იანვარი, 2016 წელი ლარი'000
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11	3,010	9,181	5,887
წარმოებული ინსტრუმენტები	12	-	-	2,792
კლიენტებზე გაცემული სესხები	13	43,148	31,086	51,628
მოთხოვნები მომსახურების მომწოდებლების მიმართ	15	1,432	2,600	1,565
სესხის მოთხოვნები	14	-	45,550	-
დაკავშირებული მხარის მიმართ მოთხოვნები დაკავშირებული მხარის მიმართ	15	934	6,191	7,709
მიმდინარე საგადასახადო აქტივი		2,476	-	-
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	16	6,218	1,046	673
გადავადებული საგადასახადო აქტივები	10	2,863	1,563	1,567
სხვა აქტივები	17	303	611	179
სულ აქტივები		60,384	97,828	72,000
ვალდებულებები				
სესხად აღებული თანხები	18	5,310	-	14,496
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება		-	1,244	878
დარიცხული ხარჯი		2,338	1,477	780
წარმოებული ინსტრუმენტები	12	-	-	2,792
სხვა ვალდებულებები	19	16,478	4,695	3,312
სულ ვალდებულებები		24,126	7,416	22,258
კაპიტალი				
საწესდებო კაპიტალი		1,520	1,520	1,520
გაუნაწილებელი მოგება		34,738	88,892	48,222
სულ კაპიტალი	20	36,258	90,412	49,742
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		60,384	97,828	72,000

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას მასზე დართულ განმარტებით
შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

შენიშვნა	2017 წელი ლარი'000	2016 წელი ლარი'000
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან (ზარალი)/მოგება დაბეგვრამდე	(5,489)	48,098
ცვლილებები:		
გაუფასურების ზარალის ანარიცხებში	11,546	27,961
ცვეთასა და ამორტიზაციაში	219	203
უცხოური ვალუტის კონვერტაციით წარმოშობილი ზარალი/(მოგება)	3,937	(5,185)
საპროცენტო შემოსავალი დაკავშირებული მხარის სესხიდან	(1,301)	(2,130)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული ზარალი	-	32
საპროცენტო ხარჯი	433	-
ფულადი სახსრების შემოდინება საოპერაციო საქმიანობებიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილების განხორციელებამდე	9,345	68,979
ცვლილება საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში		
კლიენტებზე გაცემული სესხები	(23,608)	(7,419)
მოთხოვნები დაკავშირებული მხარის მიმართ	5,257	(6,169)
მოთხოვნები სერვისის მომწოდებლების მიმართ	1,168	(1,035)
სხვა აქტივები	306	(432)
ცვლილება დარიცხვებში	898	697
სხვა ვალდებულებები	10,495	1,157
ფულადი სახსრების შემოდინება საოპერაციო საქმიანობებიდან მოგების გადასახადის და პროცენტის გადახდამდე	3,861	55,778
გადახდილი მოგების გადასახადი	(4,253)	(7,058)
გადახდილი პროცენტი	(160)	(1,209)
(საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი სახსრები)/ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობებიდან	(552)	47,511
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან		
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შესყიდვა	(5,391)	(610)
დაკავშირებულ მხარეზე გაცემული სესხები	-	(38,042)
საინვესტიციო საქმიანობებში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები	(5,391)	(38,652)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობებიდან		
გადახდილი დივიდენდები	(49,432)	-
ამონაგები დაკავშირებული მხარის სესხიდან	44,879	-
სესხად აღებული თანხების ამონაგები/(დაფარვა)	4,764	(5,588)
(ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი სახსრები)/ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობებიდან	211	(5,588)
წმინდა (კლება)/ზრდა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში	(5,732)	3,271
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე	(439)	23
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს	9,181	5,887
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	3,010	9,181

11

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას მასზე დართულ განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

შპს „4ფინანსი“

კაპიტალში ცვლილების ანგარიშგება 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

ლარი'000	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,520	48,222	49,742
მთლიანი სრული შემოსავალი			
წლის მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი	-	40,670	40,670
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბერს	1,520	88,892	90,412
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,520	88,892	90,412
მთლიანი სრული ზარალი			
წლის ზარალი	-	(4,722)	(4,722)
ოპერაციები კომპანიის მესაკუთრეებთან			
დივიდენდები	-	(49,432)	(49,432)
სულ ოპერაციები კომპანიის მესაკუთრეებთან	-	(49,432)	(49,432)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	1,520	34,738	36,258

კაპიტალში ცვლილების ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას მასზე დართულ განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

1 ზოგადი ინფორმაცია

(a) ორგანიზაცია და ოპერაციები

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოადგენს შპს „4ფინანსი“-ს (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსურ ანგარიშგებას. კომპანია დაფუძნდა 2013 წლის 4 იანვარს საქართველოში, შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანიის სახით, მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად. 2016 წლის 29 დეკემბერს კომპანია გახდა მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია (მსო), მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად და ფუნქციონირებს მსო-ს სახით საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გაცემული ლიცენზიის №20410484 შესაბამისად. კომპანია დარეგისტრირდა სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ და მისი სარეგისტრაციო ნომერია: 401978605.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა მოიცავს სწრაფი სესხების და განვადებების გაცენა საქართველოს მოქალაქეებისთვის, 30 დღის ვადით და ეფექტური წლიური საპროცენტო განაკვეთით 95% (2016 წელს: 169%).

კომპანიის რეგისტრირებული ოფისის მისამართია ცოტნე დადიანის №7, თბილისი 0101, საქართველო.

კომპანიის მფლობელია „AS 4finance“ (ლატვია), „4finance Holding S.A.“-ის (აქციონერთა ჯგუფი) წევრი, დაფინანსების უმეტესობა და საკრედიტო დამოკიდებულება ამ ჯგუფიდან მოდის. შედეგად, კომპანია ეკონომიკურად არის დამოკიდებული აქციონერთა ჯგუფზე. ამასთან, კომპანიის საქმიანობები მჭიდროდ უკავშირდება აქციონერთა ჯგუფის მოთხოვნებს.

ოპერაციები დაკავშირებულ მხარესთან აღწერილია 24-ე შენიშვნაში.

(b) ბიზნეს გარემო

კომპანიის საქმიანობა ხორციელდება საქართველოში, შესაბამისად მასზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი ნორმები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი იყენებენ განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და განიცდიან ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოადგენს. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას კომპანიის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

2 მომზადების საფუძველი

(a) შესაბამისობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან (ფასს-ები) სრულ შესაბამისობაში. მოცემული დოკუმენტი კომპანიის პირველ ფინანსურ ანგარიშგებას წარმოადგენს, რომელიც მომზადებულია ფასს-ების შესაბამისად და გამოყენებულია ფასს 1 (ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება).

(b) შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულებების საფუძველზე, გარდა მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური ინსტრუმენტებისა, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არიან წარმოდგენილი.

(c) სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა

კომპანიის სამუშაო ვალუტა არის ქართული ლარი, რომელიც საქართველოს ეროვნულ ვალუტას წარმოადგენს. ის ასახავს შესაბამისი მოვლენების უმრავლესობის ეკონომიკურ არსს.

ლარი ასევე წარმოადგენს წარსადგენ ვალუტას, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის.

ლარში წარმოდგენილი ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასამდე, გარდა სხვაგვარად მითითებული შემთხვევებისა.

(d) შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

ფასს-თან შესაბამისი ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს მსჯელობებს, შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე და წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობაზე. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან. სააღრიცხვო შეფასებების და ძირითადი დაშვებების გადახედვა მუდმივად ხორციელდება. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგად გამოწვეული ცვლილებები, აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზედაც მათ ექნებათ გავლენა.

შეფასებებში არსებული გაურკვევლობების და სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებასთან დაკავშირებული კრიტიკული მსჯელობების მნიშვნელოვანი სფეროების შესახებ ინფორმაცია განსაზღვრულია მე-13 შენიშვნაში (კლიენტებზე გაცემული სესხები) - სესხის გაუფასურების შეფასება (შენიშვნა3(e)).

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

ქვემოთ განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკები თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში.

(a) უცხოური ვალუტა**(i) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში**

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში გადაყვანილია ლარში ოპერაციების თარიღის შესაბამისი გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტირება ხდება ანგარიშსწორების წარდგენის თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული მოგება ან ზარალი ფულად ა წარმოადგენს პერიოდის დასაწყისში არსებული საპროცენტო განაკვეთით და პერიოდის განმავლობაში განხორციელებული გადახდებით დაკორექტირებული, მოქმედი ვალუტის ამორტიზირებადი ღირებულებისა და პერიოდის ბოლოს არსებული, შესაბამისი გაცვლითი კურსით დაკორექტირებული, უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ამორტიზირებადი ღირებულების სხვაობას.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით ფასდება, კონვერტირდება სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის თარიღში მოქმედი გაცვლითი კურსით. არაფულადი ერთეულები, რომლებიც ისტორიული ღირებულებით ფასდება უცხოურ ვალუტაში, კონვერტირდება ოპერაციის თარიღში მოქმედი გაცვლითი კურსით.

უცხოური ვალუტის კონვერტირებით გამოწვეული სხვაობები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(b) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულად ნაშთებს და საბანკო მიმდინარე ანგარიშებს, თავდაპირველი სამ თვემდე დაფარვის ვადით.

(c) ფინანსური ინსტრუმენტები

(i) კლასიფიკაცია

სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები წარმოადგენს ფინანსურ აქტივებს და ვალდებულებებს, რომლებიც:

- შეძენილია ან გაიწევა ძირითადად უახლოეს მომავალში გაყიდვისა და გადაყიდვის მიზნით;
- იდენტიფიცირებულია ფინანსური ინსტრუმენტების პორტფელის ნაწილის სახით, რომლებიც ერთად ფასდება და რომლისთვისაც არსებობს მოკლევადიანი მოგების მიღების მიმდინარე ფაქტიური ნიმუშის მტკიცებულება;
- არიან წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები (გარდა წარმოებული ინსტრუმენტებისა, როგორც არის ფინანსური საგარანტიო ხელშეკრულება ან განსაზღვრული და ეფექტური ჰეჯირების ინსტრუმენტები); ან
- თავდაპირველი აღიარებისას განისაზღვრებიან, როგორც მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულების სახით.

კომპანიას შეუძლია ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები სამართლიანი ღირებულებით შეაფასოს, მოგებაში ან ზარალში, სადაც:

- იმართება, ფასდება და აღრიცხება აქტივები ან ვალდებულებები, ორგანიზაციის შიგნით სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე;
- განსაზღვრება აღმოფხვრის ან მნიშვნელოვნად ამცირებს ანგარიშგებაში არსებულ შეუსაბამობას, რომელიც სხვაგვარად წარმოიშვებოდა, ან
- აქტივი ან ვალდებულება მოიცავს წარმოებულ ინსტრუმენტს, რომელიც მნიშვნელოვნად ცვლის ფულად ნაკადებს, რომლებიც სხვაგვარად იქნებოდა მოთხოვნილი ხელშეკრულების საფუძველზე.

ყველა სავაჭრო წარმოებული ინსტრუმენტი წმინდა მოთხოვნის პოზიციაზე (პოზიტიური სამართლიანი ღირებულება), ასევე შეძენილი ოფციონები, აქტივების სახით აღირიცხება. ყველა სავაჭრო წარმოებული ინსტრუმენტი წმინდა ვალდებულების პოზიციაში (ნეგატიური სამართლიანი ღირებულება), ასევე ჩამოწერილი ოფციონები, აღირიცხებიან ვალდებულებების სახით.

ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს ფინანსური ინსტრუმენტების შესაბამის კლასიფიკაციას ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიაში, თავდაპირველი აღიარების მომენტში. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები და მოგებაში ან ზარალში აღიარებული ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველი აღიარებისას არ კლასიფიცირდება მოგება-ზარალის კატეგორიის სამართლიანი ღირებულებიდან. ფინანსური აქტივები, რომლებიც დააკმაყოფილებენ სესხებისა და მოთხოვნების განმარტებებს, შესაძლოა რეკლასიფიცირებულ იქნას სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, ან გასაყიდად ხელმისაწვდომ კატეგორიაში, თუ კომპანიას ექნება სურვილი და შესწევს უნარი შეინარჩუნოს ისინი უახლოეს მომავალში ან მათ დაფარვის ვადამდე. სხვა ფინანსური ინსტრუმენტები შესაძლოა რეკლასიფიცირებულ იქნას სამართლიანი ღირებულებით მოგების ან ზარალის კატეგორიაში, მხოლოდ იშვიათ შემთხვევაში. იშვიათი შემთხვევა წარმოიშვება ცალკე მოვლენიდან, რომელიც უახლოეს მომავალში წარმოშობა არ არის სავარაუდო.

სესხები და მოთხოვნები წარმოადგენენ არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს ფიქსირებული და განსაზღვრადი გადახდებით, რომლებიც არ არიან კოტირებული აქტიურ ბაზარზე, გარდა იმ სესხებისა და მოთხოვნებისა:

- რომელთა გაყიდვასაც გეგმავს კომპანია სასწრაფო წესით ან უახლოეს მომავალში;
- რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულებით განისაზღვრებიან მოგებაში ან ზარალში;
- რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას გასაყიდად ხელმისაწვდომად განისაზღვრებიან; ან
- რომლებიც შესაძლოა ვერ აღადგენდნენ არსებითად ყველა თავდაპირველ ინვესტიციას, ან რომლებმაც შესაძლოა წარმოშვას საკრედიტო მდგომარეობის გაუარესება.

დაფარვამდე ფლობილი ინვესტიციები წარმოადგენენ არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადახდებით და ფიქსირებული დაფარვის ვადით, როდესაც კომპანიას ექნება დადებითი განზრახვა ან უნარი შეინარჩუნოს ისინი დაფარვის ვადამდე, გარდა ინვესტიციებისა, რომლებსაც

- კომპანია, თავდაპირველი აღიარებისას განსაზღვრავს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში;
- კომპანია განსაზღვრავს გასაყიდად ხელმისაწვდომად, ან
- რომლებიც აკმაყოფილებენ სესხებისა და მოთხოვნების განმარტებებს.

გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივები წარმოადგენს არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს, რომლებიც განისაზღვრებიან გასაყიდად ხელმისაწვდომ კატეგორიაში ან არ არიან კლასიფიცირებული სესხებისა და მოთხოვნების, დაფარვამდე ფლობილი ინვესტიციების, ან მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტების სახით.

(ii) აღიარება

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები აღიარდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, როდესაც კომპანია გახდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო დებულებების მხარე. ფინანსური აქტივების შესყიდვის ყველა რეგულარული გზა აღირიცხება ანგარიშსწორების თარიღში.

(iii) შეფასება

ფინანსური აქტივი და ვალდებულება თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელსაც ემატება ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების შემენასთან ან გაცემასთან პირდაპირ დაკავშირებული საოპერაციო ხარჯი, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური აქტივი ან ვალდებულება არ არის აღრიცხული მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით.

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ფინანსური აქტივები, მათ შორის წარმოებულ აქტივები, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, საოპერაციო ხარჯის გამოკლების გარეშე, რომელიც შესაძლოა გაწეულ იქნას მათი გაყიდვის ან სხვაგვარად განკარგვისას, გარდა:

- სესხებისა და მოთხოვნებისა, რომლებიც ამორტიზირებული ღირებულებით ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით;
- დაფარვამდე ფლობილი ინვესტიციებისა, რომლებიც ამორტიზირებული ღირებულებით ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით;
- წილობრივ ინსტრუმენტებში განხორციელებული ინსტრუმენტებისა, რომლებსაც არ აქვთ კოტირებული საბაზრო ღირებულება აქტიურ ბაზარზე და რომელთა სამართლიანი ღირებულება ვერ შეფასდება ობიექტურად და ფასდებიან თვითღირებულებით.

ფინანსური ვალდებულები (გარდა მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხულისა და ფინანსური ვალდებულებებისა, რომლებიც წარმოიშებიან სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივის გადაცემისას), რომელთა აღიარება არ წყდება, ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით.

(iv) ამორტიზირებული ღირებულება

ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების ამორტიზირებული ღირებულება წარმოადგენს თანხას, რომლითაც ფასდება ფინანსური აქტივი ან ვალდებულება თავდაპირველი აღიარებისას, ძირითადად თანხის დაფარვის გამოკლებით, მთლიანი ამორტიზაციის დამატებით ან გამოკლებით, თავდაპირველად აღიარებულ თანხასა და დაფარვის თანხას შორის ნებისმიერი სხვაობის მოქმედი საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, და გაუფასურების ნებისმიერი შემცირების გამოკლებით. პრემიები და ფასდაკლებები, რომლებიც თავდაპირველ საოპერაციო ხარჯებშია შესული, გათვალისწინდება შესაბამისი ინსტრუმენტის საბალანსო ღირებულებაში და ამორტიზირდება ინსტრუმენტის მოქმედი საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე.

(v) სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის პრინციპები

სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომელიც მიიღებოდა აქტივის გასაყიდად ან გადაიხდებოდა ვალდებულების გადასაცემად ბაზრის მონაწილეთა შორის ჩვეულებრივ ოპერაციაში, შეფასების დღეს, ყველაზე სარგებლიან ბაზარზე, რომელზედაც კომპანიას აქვს წვდომა მოცემული თარიღისთვის. ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება ასახავს მის შეუსრულებლობის რისკს.

შესაბამის შემთხვევაში, კომპანია ინსტრუმენტის სამართლიან ღირებულებას განსაზღვრავს ინსტრუმენტის აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასების გამოყენებით. ბაზარი აქტიურად მიიჩნევა, თუ აქტივის ან ვალდებულების ოპერაციებს ადგილი აქვთ შესაბამისი სიხშირით და მოცულობით, ფასწარმოქმნის ინფორმაციის მიმდინარე საფუძველზე წარსადგენად.

როდესაც აქტიურ ბაზარზე არ არსებობს კოტირებული ღირებულება, კომპანია იყენებს საშემფასებლო ტექნიკას, რომელიც ახდენს შესაბამისი დაკვირვებადი ინფორმაციის გამოყენების გაზრდას და არადაკვირვებადი მონაცემებით სარგებლობის შემცირებას. შეფასებული საშემფასებლო ტექნიკა მოიცავს ყველა ფაქტორს, რომელიც უნდა გაითვალისწინონ ბაზრის მონაწილეებმა ამგვარ ვითარებაში.

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა საოპერაციო ღირებულება, ე.ი. გაცემული ან მიღებული გადახდის სამართლიანი ღირებულება. თუ კომპანია განსაზღვრავს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულება განსხვავდებოდა ოპერაციის ღირებულებისგან და სამართლიანი ღირებულება არ დასტურდება არც მსგავსი აქტივის ან ვალდებულებისთვის აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ღირებულებით და არც შეფასების ტექნიკით, რომელიც იყენებს მხოლოდ დაკვირვებადი ბაზრებიდან მიღებულ მონაცემებს, ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით შეფასდება, თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიან ღირებულებასა და საოპერაციო ღირებულებას შორის სხვაობის იდენტიფიცირების მიზნით. ამის შემდეგ სხვაობა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში შესაბამის საფუძველზე, ინსტრუმენტის მოქმედების პერიოდში, მაგრამ არაუგვიანეს პერიოდისა, როდესაც შეფასება სრულად ეფუძნება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს ან ოპერაცია დახურულია.

(vi) შემოსულობა და ზარალი შემდგომი შეფასებისას

ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების სამართლიან ღირებულებაში ცვლილებით წარმოშობილი შემოსულობა ან ზარალი აღიარდება შემდეგი სახით:

- შემოსულობა ან ზარალი ფინანსურ ინსტრუმენტზე, რომელიც კლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში;
- შემოსულობა ან ზარალი გასაყიდად ხელმისაწვდომ ფინანსურ აქტივზე აღიარდება როგორც სხვა სრული შემოსავალი კაპიტალში (გარდა გაუფასურების ზარალისა და უცხოური ვალუტის კონვერტაციით წარმოშობილი შემოსულობებისა ან ზარალისა, გასაყიდად ხელმისაწვდომ სავალო ფინანსურ ინსტრუმენტებზე), აქტივის აღიარების შეწყვეტამდე, რა დროსაც ადრე კაპიტალში აღიარებული მთლიანი შემოსულობა ან ზარალი

აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. გასაყიდად ხელმისაწვდომ ფინანსურ აქტივთან დაკავშირებული პროცენტი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, მოქმედი საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებებისთვის, შემოსულობა ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, როდესაც შეწყდება ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების აღიარება, ან ადგილი ექნება მათ გაუფასურებას ამორტიზაციის პროცესში.

(vii) აღიარების შეწყვეტა

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას როდესაც ვადა გასდის სახელშეკრულებო უფლებებს ფინანსური აქტივიდან მიღებულ ფინანსურ ნაკადებზე, ან როდესაც ის გადასცემს ფინანსურ აქტივს ოპერაციაში, რომელშიც გადაეცემა ფინანსური აქტივის არსებითად ყველა რისკი და საკუთრების უფლება ან რომელშიც კომპანია არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს არსებითად ყველა რისკს და საკუთრების უფლებას და ის არ ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის კონტროლის უფლებას. ნებისმიერი ინტერესი გადაცემულ ფინანსურ აქტივებში, რომლებიც აღიარების შეწყვეტას ექვემდებარებიან და მოლებიც იქმნება ან ნარჩუნდება კომპანიის მიერ, აღიარდება ცალკე აქტივის ან ვალდებულების სახით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. კომპანია წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, მათი სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულების, გაუქმების ან ვადის გასვლის შემდეგ.

კომპანია ხდება ოპერაციის მხარე, როდესაც ის გადასცემს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებულ აქტივებს, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემული ოპერაციების ყველა რისკს და უფლებას ან მათ ნაწილს. ყველა ან არსებითად ყველა რისკის და უფლების შენარჩუნებისას, გადაცემული აქტივების აღიარება არ შეწყდება.

ოპერაციებში, სადაც კომპანია არც ინარჩუნებს და არც გადასცემს ფინანსური აქტივის არსებითად ყველა რისკს და საკუთრების უფლებას, ის წყვეტს აქტივის აღიარებას, თუ აქტივზე დაიკარგება კონტროლი.

გადაცემისას, რომელშიც აქტივზე კონტროლის უფლება შენარჩუნდება, კომპანია განაგრძობს აქტივის აღიარებას მისი მუდმივი ჩარევის პროცესში, რომელიც განისაზღვრება გადაცემული აქტივების ღირებულებაში ცვლილების ფარგლებში.

კომპანია ჩამოწერს ისეთ აქტივებს, რომლებიც დაუბრუნებლად მიჩნევა.

(viii) ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები გაიქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ და მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც კომპანიას ექნება სამართლებრივად აღსრულებადი უფლება გაქვითოს აღიარებული თანხები და სურვილი ექნება მოახდინოს ანგარიშსწორება წმინდა საფუძველზე ან ერთდროულად გაყიდოს აქტივი და დაფაროს ვალდებულება. მოცემული მომენტისთვის კომპანიას აქვს სამართლებრივად აღსრულებადი უფლება განახორციელოს ურთიერთგაქვითვა, თუ ამგვარი უფლება არ უკავშირდება მომავალ მოვლენას და ის აღსრულებადია საქმიანობის ჩვეულებრივად განხორციელების პროცესშიც და დეფოლტის შემთხვევაშიც, როდესაც კომპანია და ყველა კონტრაქტის გადხდის უნარო გახდება ან გაკოტრდება.

(d) ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღირიცხება ისტორიული ღირებულებით, აკუმულირებული ცვეთის და ნებისმიერი აღიარებული გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გამოკლებით.

შემენილი არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, აკუმულირებული ამორტიზაციის და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. შემენილი კომპიუტერული

პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიები კაპიტალიზდება იმ ხარჯების საფუძველზე, რომელსაც კომპანია გასწევს კონკრეტული პროგრამული უზრუნველყოფის შეძენის ან გამოყენების დაწყების მიზნით.

არამატერიალურ აქტივებზე შემდგომი ხარჯები კაპიტალიზდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ეს გაზრდის შესაბამის კონკრეტულ აქტივში განივთებულ მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს.

(i) ცვეთა და ამორტიზაცია

მოგებაზე ან ზარალზე ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, ინდივიდუალური აქტივების მოსალოდნელი სასარგებლო ვადების გათვალისწინებით. ცვეთის დარიცხვა იწყება აქტივის შეძენის თარიღში ან, საკუთარი ძალებით დამზადებული აქტივებისთვის, იმ დროიდან, როდესაც აქტივი დასრულდება და გამოსაყენებლად მზად იქნება. ამორტიზაციის დარიცხვა იწყება მას შემდეგ, რაც ერთეული ისეთ ადგილზე და მდგომარეობაში იქნება, რომელიც საჭიროა მისი სათანადო ფუნქციონირებისთვის, ხელმძღვანელობისთვის საჭირო ფორმით. მიწას ცვეთა არ ერიცხება. მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადებია:

- მოწყობილობა 3-დან 5 წლამდე
- სხვა ძირითადი საშუალებები 3 წელი
- ლიცენზია 3-დან 5 წლამდე

(e) გაუფასურება

კომპანია ანგარიშგების ყველა თარიღში აფასებს არსებობს თუ არა ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ ფინანსური აქტივი ან ფინანსური აქტივების ჯგუფი გაუფასურებულია. ფინანსური აქტივები გაუფასურდება, როდესაც ობიექტური მტკიცებულებით ხდება იმის დემონსტრირება, რომ ზარალის მოვლენა წარმოიშვა აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ და რომ ზარალის მოვლენას აქვს გავლენა აქტივის მომავალ ფულად ნაკადებზე, რაც შესაძლოა ობიექტურად იქნას შეფასებული.

ერთობლივი გაუფასურების შეფასებისას კომპანია იყენებს დეფოლტის შესაძლებლობის, ანაზღაურების ვადების და გაწეული ზარალის თანხის ისტორიული ტენდენციების სტატისტიკურ მოდელირებას, რომელიც იცვლება ხელმძღვანელობის მსჯელობით იმასთან დაკავშირებით, რომ მიმდინარე ეკონომიკური ან საკრედიტო პირობები ქმნიან შესაძლებლობას, რომ ფაქტიური ზარალი ისტორიული მოდელირებით შემოთავაზებულზე უფრო მეტი ან ნაკლები იქნება. დეფოლტის და ზარალი განაკვეთი და სესხის მომავალში ამოღების მოსალოდნელი ვადა რეგულარულად მოწმდება ფაქტიურ შედეგებზე იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ისინი შესაბამისი დარჩეს. კონკრეტული გაუფასურების ტესტირება არ ჩატარებულა, რადგან სესხის პორტფელი მოიცავს მცირე რისკის წინაშე მდგარი სესხების დიდ რაოდენობას, რაც ინდივიდუალური გაუფასურების ტესტირებას არაპრაქტიკულს გახდის.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული გაუფასურების ზარალი აქტივების პორტფელზე ფასდება როგორც სხვაობა ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და მოსალოდნელი დისკონტირებული მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის. გაუფასურების ზარალი აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში და აისახება სესხებისა და ავანსების სარეზერვო ანგარიშში. გაუფასურებულ აქტივებზე პროცენტი აღიარდება ირიბად, წმინდა გაუფასურების რეზერვის ცვლილებაში, როდესაც გადახდები მიიღება გაუფასურებული სესხებიდან. როდესაც შემდგომი მოვლენა იწვევს გაუფასურების ზარალის თანხის კლებას, ამგვარი კლება ბრუნდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ფინანსური აქტივი ან ფინანსური აქტივების ჯგუფი გაუფასურდება და გაუფასურების ზარალს ადგილი ექნება, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ იარსებებს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, რისი მიზეზიც არის ერთი ან მეტი მოვლენა, რომელიც წარმოიშვება ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ (ზარალის მოვლენა) და რომ მოვლენას (ან მოვლენებს) ჰქონდა გავლენა ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის მოსალოდნელ მომავალ ფულად ნაკადებზე, რაც შესაძლოა ობიექტურად იქნას შეფასებული.

გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება შესაძლოა მოიცავდეს:

- ძირითადი და პროცენტის სახელშეკრულებო გადახდების განუხორციელებლობას;
- მოვალეთა ფინანსურ სირთულეებს;
- ხელშეკრულების მუხლების ან დებულებების დარღვევას.

(i) არაფინანსური აქტივები

სხვა არაფინანსური აქტივები, გარდა გადავადებული გადასახადებისა ფასდება ანგარიშგების ყოველ თარიღში გაუფასურების ნებისმიერ ნიშანზე. არაფულადი აქტივების ანაზღაურებადი ღირებულება უფრო მეტია, ვიდრე მათ სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გასაყიდი და გამოყენებული ღირებულებები.

გამოყენებული ღირებულების შეფასებაში, მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებამდე, დაბეგვრამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რაც ასახავს ბაზრის მიმდინარე შეფასებას ფულის ღირებულების დროში და ამ დამახასიათებელ რისკებს. აქტივების, რომელიც არ ახდენს აქტივებისგან დიდად დამოუკიდებელი ფულადი ნაკადების შემოდინებას, ანაზღაურებადი თანხა განისაზღვრება იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულისთვის, რომელსაც განეკუთვნება აქტივი. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება როდესაც აქტივის ან მისი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას.

არაფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებული გაუფასურების ყველა ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში და აღდგება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ჰქონდა ცვლილებას ანაზღაურებადი თანხის განსაზღვრაში გამოყენებულ შეფასებაში. ნებისმიერი გადაფასებული გაუფასურების ზარალი ბრუნდება გადაფასდება იმის გათვალისწინებით, რომ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება განსაზღვრ საბალანსო ღირებულებას, ცვთის ან ამორტიზაციის გამოკლებით, იმ შემთხვევაში, თუ გაუფასურების ზარალი არ იქნება აღიარებული.

(f) ანარიცხები

ანარიცხი აღიარდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, როდესაც კომპანიას აქვს სამართლებრივი და კონსტრუქციული ვალდებულება განვლილი მოვლენის შედეგად, რაც შესაძლოა ობიექტურად შეფასდეს და როდესაც სავარაუდოა, რომ ეკონომიკური სარგებლის გადადინება მოთხოვნილი იქნება ვალდებულების შესასრულებლად. თუ გავლენა არსებითია, ანარიცხები განისაზღვრება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით დაბეგვრამდე განაკვეთით, რომელიც ასახავს ფულის დროში ღირებულების და, შესაბამის შემთხვევაში, ვალდებულების დამახასიათებელი რისკების ბაზრის მიმდინარე შეფასებებს.

(g) საწესდებო კაპიტალი

(i) საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი კლასიფიცირდება კაპიტალის სახით.

(ii) დივიდენდები

კომპანიის დივიდენდების გამოცხადებისა და გადახდის უნარი ექვემდებარება საქართველოს წესებს და რეგულაციებს. გაუნაწილებელ მოგებასთან დაკავშირებული დივიდენდები აისახება გაუნაწილებელი მოგების დასაკუთრების სახით მათ გამოცხადების პერიოდში.

(h) საგადასახადო სისტემა

მოგების გადასახადი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადს. მოგების გადასახადი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, გარდა იმ შემთხვევისა, რომელიც უკავშირდება პირდაპირ კაპიტალში და სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებულ ერთეულებს.

(i) მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების ან ზარალის საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია არ არსებითად ამოქმედებულია ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის. მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება ასევე მოიცავს დივიდენდებიდან წარმოშობილ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წლიდან და გამოიყენება საგადასახადო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ ყველა იურიდიული პირისთვის, გარდა ფინანსური ინსტიტუტებისა (როგორც არის ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი ძალაში შევა 2019 წლის 1 იანვრიდან.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან (CIT) გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი გადმოდის მოგების გამომუშავების მომენტიდან მათი განაწილების მომენტამდე: ე.ი. ძირითად დაბეგვრის ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას (DE), როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. ამას გარდა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა განაწილებულ მოგებად, მაგალითად არასაბაზრო ტრანსსასაზღვრო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან, რომლებიც ასევე ითვლებიან განაწილებული მოგების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის. ამასთან საგადასახადო ობიექტი მოიცავს ხარჯებს და სხვა ვალდებულებებს, რომლებიც არ უკავშირდება საწარმოს ეკონომიკურ საქმიანობებს, უფასო მიწოდებებს და ზღვარს გადაცდენილ წარმომადგენლობით ხარჯებს.

საგადასახადო ანაზღაურება ხელმისაწვდომია გადახდილ მიმდინარე გადასახადზე 2008-2016 წლების გაუნაწილებელ მოგებაზე, თუ ასეთი მოგება განაწილდება 2019 ან შემდეგ წლებში. დივიდენდების გადახდიდან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯის სახით დივიდენდების გამოცხადების პერიოდში, მიუხედავად ფაქტიური გადახდის თარიღისა ან იმ პერიოდისა, როდესაც ხორციელდება დივიდენდების გადახდა.

(ii) გადავადებული გადასახადი

გადავადებული გადასახადი ერიცხება დროებით სხვაობებს ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებასა და საგადასახადო მიზნებისთვის გამოყენებულ თანხებს შორის. დროებითი სხვაობა არ გათვალისწინდება, თუ აქტივების ან ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარება არც სააღრიცხვო და არც - დაბეგვრად მოგებაზე არ მოქმედებენ და სავარაუდოა, რომ დროებითი სხვაობა არ დაბრუნება უახლოეს მომავალში. დარიცხული გადავადებული გადასახადის თანხა ეფუძნება აქტივისა და ვალდებულების საბალანსო ღირებულების რეალიზაციის ან ანგარიშსწორების მოსალოდნელი წესზე 2019 წლის 1 იანვრამდე, ანგარიშგების თარიღში ამოქმედებული ან არსებითად ამოქმედებული საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღიარდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც სავარაუდოა, რომ მომავალი დასაბეგრი მოგება ხელმისაწვდომი იქნება 2019 წლის 1 იანვრამდე, რომელთან მიმართებითაც შესაძლოა გამოყენებულ იქნას დროებითი სხვაობები, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალი და კრედიტები. გადავადებული საგადასახადო აქტივები გადაიხედება ანგარიშგების თითოეულ თარიღში და მცირდება იმ დონემდე, სანამ სავარაუდო აღარ იქნება, რომ განხორციელდება შესაბამისი საგადასახადო სარგებელი.

ზემოთ აღწერილი ახალი საგადასახადო სისტემის ხასიათიდან გამომდინარე, 2019 წლის 1 იანვრის შემდეგ საქართველოში რეგისტრირებული საწარმოები არ განასხვავებენ აქტივების საგადასახადო საფუძვლებს და მათ საბალანსო ღირებულებებს და, შესაბამისად, გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები არ წარმოიშვება.

(i) მოგება და ხარჯის აღიარება

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, მოქმედი საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სხვა საფასურები, საკომისიოები და შემოსავლის და ხარჯის სხვა ერთეულები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში შესაბამისი მომსახურების გაწევის მომენტიდან.

საოპერაციო იჯარების ფარგლებში განხორციელებული გადახდები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის ვადის განმავლობაში. საიჯარო ინიციატივები აღიარდება მთლიანი საიჯარო ხარჯის შემადგენელი ნაწილის სახით, იჯარის ვადის განმავლობაში.

4 ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ამოქმედებული

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები, შესწორებები სტანდარტებში და ინტერპრეტაციები, რომლებიც 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯერ არ არის შესული ძალაში და არ გამოყენებულა წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას. კომპანია გეგმავს ხსენებული ცვლილებების მიღებას მათი ძალაში შესვლის შემდეგ.

მოცემული თარიღისთვის ჩატარებული შეფასებების საფუძველზე, კომპანიამ შემდეგი სახით შეაფასა ფასს 9-ის გავლენა კომპანიის ფინანსური ანგარიშგებაზე:

(i) ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები

2014 წლის ივლისში, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ გამოსცა ფასს 9-ის (ფინანსური ინსტრუმენტები) საბოლოო ვერსია. ფასს 9 ძალაშია ყოველწლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2018 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ პერიოდებში. სტანდარტის ვადაზე ადრე მიღება ნებადართულია. ეს სტანდარტი ჩაანაცვლებს ჩაანაცვლა ბასს 39-ს (ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება).

(ii) კლასიფიკაცია – ფინანსური აქტივები

ფასს 9 მოიცავს კლასიფიცირებისა და შეფასების ახალ მიდგომას ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც ასახავენ იმ ბიზნეს მოდელს, რომელის ფარგლებში ხდება ფინანსური აქტივების მართვა და მათი ფულადი სახსრების მოძრაობის მახასიათებლებს.

ფასს 9 მოიცავს კლასიფიცირების სამ პრინციპულ კატეგორიას ფინანსური აქტივებისთვის: ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ის აუქმებს არსებულ ბასს 39-ის დაფარვამდე ფლობილის, სესხებისა და მოთხოვნების და გასაყიდად ხელმისაწვდომის კატეგორიებს.

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება ერთერთ ამ კატეგორიაში.

(iii) ბიზნეს მოდელის შეფასება

კომპანია განახორციელებს ბიზნეს მოდელის მიზნის შეფასებას, რომელშიც ფინანსური აქტივი ინახება პორტფელის დონეზე, რადგან ეს საუკეთესოდ ასახავს საქმიანობის მართვის ფორმას და ხელმძღვანელობისთვის წარდგენილ ინფორმაციას. გათვალისწინებული ინფორმაცია მოიცავს შემდეგს:

- პორტფელის განსაზღვრული პოლიტიკები და მიზნები და ამ პოლიტიკების პრაქტიკაში გამოყენება, მათ შორის იმის განსაზღვრება, ხელმძღვანელობის სტრატეგია მიმართულია თუ არა სახელშეკრულებო საპროცენტო შემოსავლის გამომუშავებაზე, კონკრეტული საპროცენტო განაკვეთის პროფილის შენარჩუნებაზე, ფინანსური აქტივების ვადების ვალდებულებების ვადებთან შესაბამისობაზე, რომლებიც აფინანსებენ იმ აქტივებს ან ახორციელებენ ფულად ნაკადებს აქტივების გაყიდვებში;
- როგორ ფასდება პორტფელის მაჩვენებელი და ანგარიშის სახით წარედგინება კომპანიის ხელმძღვანელობას;
- რისკები, რომლებიც მოქმედებენ ბიზნეს მოდელის (და ბიზნეს მოდელში მყოფი ფინანსური აქტივების) მაჩვენებლებზე და როგორ იმართება ამგვარი რისკები;
- როგორ ხდება საქმიანობის მენეჯერების კომპენსაცია - მაგალითად, კომპენსაცია მართვის მყოფი აქტივების სამართლიან ღირებულებას ეფუძნება, თუ მიღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს; და
- წინა წლებში გაყიდვების სიხშირე, მოცულობა და ვადები, ამგვარი გაყიდვების მიზეზები და მომავალ გაყიდვის საქმიანობასთან დაკავშირებული მოლოდინები. ამასთან, ინფორმაცია გაყიდვების საქმიანობის შესახებ არ განიხილება ცალკე. მისი განხილვა ხდება მთლიანი შეფასებით იმისა, თუ როგორ მიიღწევა კომპანიის მიზანი ფინანსური აქტივების მართვასთან დაკავშირებით და როგორ ხდება ფულადი ნაკადების რეალიზაცია.

გასაყიდად ფლობილი და მართული ფინანსური აქტივები, ასევე აქტივები, რომელთა მაჩვენებლები ფასდება სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე, შეფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით, რადგან ისინი არ არიან განკუთვნილი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისთვის და არც ორივე - სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების და ფინანსური აქტივების გაყიდვისთვის.

(iv) შეფასება იმისა, თუ რამდენად წარმოადგენს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირი თანხის და პროცენტის გადახდებს

ამ შეფასების მიზნით, 'ძირი თანხა' განისაზღვრება როგორც ფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას. 'პროცენტი' განისაზღვრება როგორც გასამრჯელო რაც ფულის დროითი ღირებულებას, კონკრეტული დროის განმავლობაში გადაუხდელ ძირ თანხის საკრედიტო რისკისა და სხვა ძირითად საკრედიტო რისკებს და ხარჯებს (მაგ. ლიკვიდურობის რისკი და ადმინისტრაციული ხარჯები), ასევე მოგების მარჟას უკავშირდება.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენენ თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირი თანხებისა და პროცენტის გადახდებს, კომპანია გაითვალისწინებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს ასევე გულისხმობს შეფასებას იმისა, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობებს, რომელმაც შესაძლოა ისეთი ფორმით შეცვალოს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადები ან თანხა, რომ ის აღარ დააკმაყოფილებს მოცემულ პირობას.

(v) გავლენის შეფასება

მოსალოდნელი არ არის, რო ფასს 9-ზე გადასვლას ექნება არსებითი გავლენა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე.

(vi) გაუფასურება - ფინანსური აქტივები, სესხის გაცემის ვალდებულებები და ფინანსური საგარანტიო ხელშეკრულებები

ფასს 9 ჩაანაცვლებს ბასს 39-ში არსებულ 'განცდილი ზარალის' მოდელს, მომავალზე ორიენტირებული 'მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის' მოდელით. ეს მოითხოვს მნიშვნელოვან მსჯელობებს იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ იმოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორების ცვლილება მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე, რომელიც განისაზღვრება ალბათობაზე დაფუძნებულ საფუძველზე.

ფასს 9-ის საფუძველზე ახალი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელი აჩქარებს გაუფასურების ზარალის აღიარებას და თავდაპირველი გამოყენების თარიღში წარმოქმნის უფრო მაღალ გაუფასურების რეზერვს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გაანგარიშდება დეფოლტის შესაძლებლობის ფუნქციის (PD), დეფოლტის დროს დამოკიდებულების (EAD) და დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის (LGD) სახით.

ახალი მოდელი და გაანგარიშებები შემუშავდა განსაკუთრებით ფასს 9-ის მიზნებისთვის, მათ შორის სიცოცხლის მანძილზე დეფოლტის შესაძლებლობის, ავანსების და დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის ჩათვლით. 30 დღეზე მეტი დაფარვის ვადის მქონე სესხები დაჯგუფდება პირველ, მეორე და მესამე ეტაპებად, იმ გაუფასურების მეთოდოლოგიის საფუძველზე, რომლის გამოყენებაც მოსალოდნელი, ქვემოთ განსაზღვრულის შესაბამისად:

- 1-ლი ეტაპი – უპრობლემო კრედიტი: როდესაც სესხები პირველად აღიარდება, კომპანია აღიარებს რეზერვს, 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე. ბასს 39-ის ფარგლებში, კომპანიამ აღიარა რეზერვი გაწეული, მაგრამ არა იდენტიფიცირებული (IBNI) გაუფასურების ზარალზე. ცვლილება ზრდის გაუფასურების რეზერვს წინა მიდგომასთან შედარებით.

- მე-2 ეტაპი – სესხები საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდით (შეფერხების დღეები 30 დღეზე მეტი და 90 დღეზე ნაკლები): როდესაც სესხი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი რისკით ხასიათდება, კომპანია აღრიცხავს რეზერვს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. იმის გამო, რომ ეს ბასს 39-თან შედარებით ახალი კონცეფციაა, ის იწვევს რეზერვის ზრდას, რადგან აქტივების უმეტესობა არ მიიჩნევა გაუფასურების ზარალად ბასს 39-ის საფუძველზე.

- მე-3 ეტაპი – დეფოლტირებული სესხები: ფინანსური აქტივები აღიარდება მესამე ეტაპზე, როდესაც არსებობს ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ სესხი გაუფასურებია (90 დღეზე მეტი შეფერხება). კომპანია აღიარებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ამ სესხებზე და, ამასთან, კომპანია დარიცხავს საპროცენტო შემოსავალს წმინდა სასესხო რეზერვის ამორტიზირებულ ღირებულებაზე.

დეფოლტის შემთხვევაში ზარალისთვის კომპანია გამოიყენებს ფულადის სახსრების დისკონტირებულ ნაკადებს დეფოლტირებული სესხებიდან. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხა შეფასდება სხვაობით ხელშეკრულების საფუძველზე პირისთვის გადასახდელ ყველა სახელშეკრულებო ფულად ნაკადს და ყველა იმ ფულად ნაკადს შორის, რომლის მიღებასაც მოელის ამგვარი პირი (ე.ი. ფულადი სახსრების დეფიციტს), რომელიც დისკონტირდება საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით (EIR). აქტივის საბალანსო ღირებულება უნდა შემცირდეს სარეზერვო ანგარიშის გამოყენების და სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ზარალის აღიარების გზით.

ფასს 9-ის საადრიცხო სტანდარტის მიღების ნაწილის სახით, ვადაგადაცილებული სესხების ჩამოწერა 730 დღიდან 360 დღემდე შემცირდება, რაც გამოწვეულია წინა პერიოდებში განხორციელებული საკრედიტო გაყიდვებით, რაც უფრო მოკლე პერიოდში იწვევს ვალის მეტად მნიშვნელოვან ამოღებას.

საკრედიტო ზარალის რეზერვი სესხებსა და მოთხოვნებზე ერთობლივად შეფასდება. ერთობლივად შეფასებული გაუფასურების ზარალი მოიცავს სასესხო პორტფელის დამახასიათებელ საკრედიტო რისკებს ასევე მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე ავანსებს, როდესაც არსებობს ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ ისინი გაუფასურებულ ფინანსურ აქტივებს მოიცავენ; ამასთან ინდივიდუალურად გაუფასურებული ერთეულების იდენტიფიცირება შეუძლებელია.

დაკავშირებული მხარეებისთვის გაცემული სესხებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად კომპანია გამოიყენებს მსგავსი კომპანიების დეფოლტის რისკების შესახებ ხელმისაწვდომ საკრედიტო სარეიტინგო ინფორმაციას.

(vii) კლასიფიკაცია – ფინანსური ვალდებულებები

ფასს 9 უმეტესად უცვლელს ტოვებს ბასს 39-ის მოთხოვნებს ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასთან მიმართებაში.

(viii) აღიარების შეწყვეტა და ხელშეკრულების ცვლილება

ფასს 9 მოიცავს ბასს 39-ის მოთხოვნებს არსებითი ცვლილებების გარეშე ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტასთან დაკავშირებით.

ამასთან, ის მოიცავს ანგარიშგების კონკრეტულ მითითებებს, როდესაც იმ ფინანსური ინსტრუმენტის ცვლილება, რომელიც არ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას. ფასს 9-ის ფარგლებში კომპანია გადაიანგარიშებს ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას (ან ფინანსური ვალდებულების ამორტიზირებულ ღირებულებას) მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მათი საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირების და შედეგად მიღებული ნებისმიერი ცვლილების მოგებაში ან ზარალში მოგების ან ზარალის ცვლილების აღიარების გზით. ბასს 39-ის საფუძველზე კომპანია არ აღიარებს რაიმე შემოსულობას ან ზარალს მოგებაში ან ზარალში ფინანსური ვალდებულებების და უპრობლემო ფინანსური აქტივების მოდიფიცირებით, რომლებიც არ იწვევენ მათი აღიარების შეწყვეტას.

კომპანია მოელის, რომ ახალი მოთხოვნების მიღებას არაარსებითი გავლენა ექნება.

(ix) წარდგენა

ფასს 9 მოითხოვს დამატებით ახალ წარსადგენ ინფორმაციას, განსაკუთრებით ჰეჯირების აღრიცხვასთან, საკრედიტო რისკთან და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალთან მიმართებაში.

(x) გავლენის შეფასება

კომპანიისეული შეფასების საფუძველზე, ფასს 9-ის გამოყენება არ გამოიწვევს გაუფასურებასთან დაკავშირებულ არსებით ცვლილებას სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღის მდგომარეობით.

(xi) გარდამავალი ეტაპი

ფასს 9 ის მიღების შედეგად განხორციელებულ ცვლილებებს ექნება უკუქცევითი ეფექტი გარდა ქვემოთ მოყვანილი შემთხვევებისა.

- კომპანია ისარგებლებს გამოწვევებით რომელიც უფლებას აძლევს მას არ მოახდინოს წინა პერიოდის შესადარი ფინანსური ინფორმაციის შესწორება, კლასიფიცირებისა და შეფასებასთან (მათ შორის გაუფასურება) მიმართებაში. ფინანსური აქტივის და ვალდებულების მიმდინარე ღირებულებებს შორის სხვაობა, რომელიც გამოწვეულია ფასს 9 ის მიღებით, აღიარებული იქნება გაუნაწილებელი მოგების და რეზერვების 2018 წლის 1 იანვრის ნაშთში;
- შემდეგი შეფასებები უნდა გაკეთდეს იმ ფაქტებისა და ვითარებების საფუძველზე, რომლებსაც ადგილი აქვს თავდაპირველი გამოყენების თარიღში;
- ბიზნეს მოდელების დადგენა, რომელშიც ფინანსური აქტივებია განსაზღვრული;
- თუ სავალო საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, მაშინ კომპანია შეაფასებს რომ აქტივის საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა მისი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

(xii) ფასს 15 ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ფასს 15 (ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან) ადგენს ერთიან ჩარჩოს იმის განსაზღვრელად თუ რა ოდენობის შემოსავალი იყო აღიარებული და როდის ჰქონდა აღნიშნულს ადგილი. სტანდარტი ცვლის არსებულ მეთოდურ მითითებებს

შემოსავლების აღიარების თაობაზე, მათ შორის, ბასს 18 (შემოსავალი), ბასს 11 (სამშენებლო ხელშეკრულებები) და ფასიკ 13 (კლიენტების ლოიალურობის პროგრამები). ახალი სტანდარტის ძირითადი პრინციპი ისაა, რომ ორგანიზაცია აღიარებს შემოსავალს, რათა ასახოს დანაპირები საქონლისა ან კლიენტებისთვის მომსახურების გადაცემა იმ თანხით, რომელსაც ორგანიზაცია მოელის საქონლისა ან მომსახურების გაცვლიდან. ახალი სტანდარტი ითვალისწინებს ახსნა-განმარტებებს შემოსავლის შესახებ, მოიცავს მეთოდურ მითითებებს იმ ოპერაციებისთვის, რომლებიც ადრე არ იყო განხილული სრულად და ასევე ხდება გაუმჯობესება იმ შეთანხმებებისთვის, რომლებიც მოიცავენ მრავალ კომპონენტს. ფასს 15 მოქმედია წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის 2018 წლის 1 იანვრიდან. მისი ვადაზე ადრე დანერგვა ნებადართულია. კომპანიას ეს სტანდარტი ვადაზე ადრე არ მიუღია და არ მოელის, რომ ის მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

5 წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	2017 წელი ლარი'000	2016 წელი ლარი'000
საპროცენტო შემოსავალი		
კლიენტებზე გაცემული სესხები	30,995	81,884
	30,995	81,884
საპროცენტო ხარჯი		
სესხად აღებული თანხები	(433)	(167)
	(433)	(167)

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის საპროცენტო შემოსავალის ქვეშ მყოფ მაჩვენებელში შესულია კლიენტებზე გაცემულ გაუფასურების ზარალზე დარიცხული 1,709 ათასი ლარი (2016 წელს: 13,875 ათასი ლარი).

6 უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეული (ზარალი)/მოგება

	2017 წელი ლარი'000	2016 წელი ლარი'000
უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეული მოგება	4,240	6,090
უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეული ზარალი	(8,177)	(905)
უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეული წმინდა (ზარალი)/მოგება	(3,937)	5,185

7 გაუფასურების ზარალი

	2017 წელი ლარი'000	2016 წელი ლარი'000
კლიენტებზე გაცემული სესხები	(11,546)	(27,961)

8 პერსონალის ხარჯი

	2017 წელი ლარი'000	2016 წელი ლარი'000
თანამშრომელთა ანაზღაურება	(2,410)	(2,992)
ხელფასებთან დაკავშირებული გადასახადები	(602)	(748)
	(3,012)	(3,740)

9 სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები

	2017 წელი ლარი'000	2016 წელი ლარი'000
საკომუნიკაციო და საინფორმაციო მომსახურებები	(11,971)	(3,299)
რეკლამა და მარკეტინგი	(4,196)	(2,942)
პროფესიონალური მომსახურებები*	(1,692)	(2,078)
საიჯარო და კომუნალური ხარჯი	(566)	(513)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(219)	(203)
საბანკო მომსახურებები	(98)	(93)
სამგზავრო ხარჯები	(91)	(39)
სესხის დაბრუნების ხარჯი	-	(11)
სხვა	(130)	(220)
	(18,963)	(9,398)

კომპანიამ გასწია ხარჯი აუდიტორული ფირმის მიერ გაწეული პროფესიონალური მომსახურებებისთვის 118 ათასი ლარის ოდენობით.

10 მოგების გადასახადის ხარჯი

	2017 წელი ლარი'000	2016 წელი ლარი'000
მიმდინარე წლის საგადასახადო ხარჯი	(533)	(7,424)
მოძრაობა გადავადებულ საგადასახადო აქტივებსა და ვალდებულებებში დროებითი სხვაობების წარმოშობის და დაბრუნების მიხედვით	1,300	(4)
მთლიანი მოგების გადასახადი სარგებელი/(ხარჯი)	767	(7,428)

2017 წელს მოქმედი საგადასახადო განაკვეთი მიმდინარე და გადავადებული გადასახადისთვის იყო 15% (2016 წელი: 15%).

მოქმედი საპროცენტო განაკვეთის შეჯერება 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის:

	2017 წელი ლარი'000	%	2016 წელი ლარი'000	%
(ზარალი)/მოგება დაბეგვრამდე	(5,489)		48,098	
მოგების გადასახადი მოქმედი საპროცენტო განაკვეთით	(823)	15.0	7,215	15.0
დაუქვითავი ხარჯები (დაუბეგრავი შემოსავალი)	56	(1.0)	213	0.4
	(767)	14.0	7,428	15.4

(a) გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები

2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში დროებით სხვაობებში მოძრაობა წარმოდგენილია შემდეგი სახით:

ლარი'000	ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	მოგებაში ან ზარალში აღიარებული	ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს
საექვსო სესხების ანარიცხი	999	(539)	460
ვალდებულებები არარეზიდენტების და ფიზიკური პირების მიმართ	631	1,821	2,452
ძირითადი საშუალებები	(67)	(10)	(77)
საპროცენტო ვალდებულება არარეზიდენტის მიმართ	-	28	28
	1,563	1,300	2,863

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენენ

ლარი'000	ნაშთი 2016 წლის 1 იანვარს	მოგებაში ან ზარალში აღიარებული	ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბერს
საექვო სესხების ანარიცხი	1,172	(173)	999
ვალდებულებები არარეზიდენტების და ფიზიკური პირების მიმართ	273	358	631
ძირითადი საშუალებები	(60)	(7)	(67)
საპროცენტო ვალდებულება არარეზიდენტის მიმართ	182	(182)	-
	1,567	(4)	1,563

11 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი, 2017 წელი ლარი'000	31 დეკემბერი, 2016 წელი ლარი'000	1 იანვარი, 2016 წელი ლარი'000
საღაროში არსებული ფული	161	169	136
საბანკო ნაშთები	2,849	9,012	5,751
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	3,010	9,181	5,887

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები არ არის გაუფასურებული ან ვადაგადაცილებული.

2017 წლის და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას არ აქვს საბანკო ნაშთი, რომელიც აღემატება კაპიტალის 10%-ს.

12 წარმოებული ინსტრუმენტები

	31 დეკემბერი, 2017 წელი ლარი'000	31 დეკემბერი, 2016 წელი ლარი'000	1 იანვარი, 2016 წელი ლარი'000
აქტივები			
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები			
უცხოური ვალუტის ხელშეკრულებები	-	-	2,792
	-	-	2,792
ვალდებულებები			
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები			
უცხოური ვალუტის ხელშეკრულებები	-	-	2,792
	-	-	2,792

2015 წლის 10 თებერვალს და 2015 წლის 11 თებერვალს, კომპანიამ გააფორმა უცხოური ვალუტის ორი ხელშეკრულება ქართულ ბანკთან თითოეული ხელშეკრულების საფუძველზე 5 მილიონი აშშ დოლარის საოპერაციო განაკვეთით (შესაბამისად, 1 ლარი - 2,1503 აშშ დოლარი და 1 ლარი - 2,1346 აშშ დოლარი) შესყიდვაზე, ხელშეკრულებების ხელმოწერის თარიღიდან ერთი კალენდარული წლის განმავლობაში.

ამავდროულად, 2015 წლის 10 თებერვლიდან და 2015 წლის 11 თებერვლიდან კომპანიამ გააფორმა უცხოური ვალუტის სხვადასხვა ხელშეკრულება მის მომდევნო მშობელ კომპანიასთან („4finance Holding S.A“ (ლუქსემბურგი), 5 მილიონი აშშ დოლარის გაყიდვაზე თითოეული ხელშეკრულების საფუძველზე, საოპერაციო განაკვეთით 1 ლარი - 2,1503 აშშ დოლარი და 1 ლარი - 2,1346 დოლარი (შესაბამისად) ამ ხელშეკრულების მომდევნო მშობელ კომპანიასთან ხელმოწერის თარიღიდან ერთი კალენდარული წლის განმავლობაში.

ზემოთ განსაზღვრული ხელმოწერილი ხელშეკრულებები გაფორმდა 2016 წლის 1 თებერვალს, რომელმაც გამოიწვია 2,985 ათასი ლარის შემოსულობა ქართულ ბანკთან ხელმოწერილ ხელშეკრულებებზე და 2,952 ათასი ლარის ზარალი მომდევნო მშობელ კომპანიასთან ხელმოწერილ ხელშეკრულებებზე.

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენენ

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ფორვარდული კონვერტაციის ხელშეკრულებების სახელშეკრულებო თანხები, რომლებიც დაუფარავია 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, შეწონილი საშუალო სახელშეკრულებო გაცვლითი კურსების და დაფარვის დარჩენილი პერიოდების მითითებით. ქვემოთ წარმოდგენილი თანხები უცხოურ ვალუტაში კონვერტირებულია ანგარიშგების თარიღში მოქმედი კურსით. შედეგად მიღებული არარეალიზებული შემოსულობა და ზარალი ამ არავადადამდგარ ხელშეკრულებებზე აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში და ფინანსურ ინსტრუმენტებში სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, ვითარებიდან გამომდინარე.

	პირობითი ღირებულება			სახელშეკრულებო საშუალო შეწონილი გაცვლითი კურსები	
	31 დეკემბერი, 2017 წელი ლარი'000	31 დეკემბერი, 2016 წელი ლარი'000	1 იანვარი, 2016 წელი ლარი'000	2016 წელი	2017 წელი
აშშ დოლარის ყიდვა, ლარის გაყიდვა					
3 თვეზე ნაკლები	-	-	21,425	2.1424	-
აშშ დოლარის გაყიდვა, ლარის ყიდვა					
3 თვეზე ნაკლები	-	-	21,425	2.1424	-

13 კლიენტებზე გაცემული სესხები

	31 დეკემბერი, 2017 წელი ლარი'000	31 დეკემბერი, 2016 წელი ლარი'000	1 იანვარი, 2016 წელი ლარი'000
კლიენტებზე გაცემული სესხები	46,216	37,748	59,440
გაუფასურების ზარალის რეზერვის გამოკლებით	(3,068)	(6,662)	(7,812)
კლიენტებზე გაცემული წმინდა სესხები	43,148	31,086	51,628

2017 წლის 31 დეკემბრის, 2016 წლის 31 დეკემბრის და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიის არცერთი საკრედიტო ნაშთი არ აჭარბებს კაპიტალის 10%-ს.

კლიენტებზე გაცემული სესხები სრულად იქნა გამოშვებული საქართველოში მყოფ ფიზიკურ კლიენტებზე და ისინი არ არიან უზრუნველყოფილი.

მოდრაობა კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვში იყო შემდეგი:

		2017 წელი ლარი'000	2016 წელი ლარი'000
ნაშთი წლის დასაწყისში		6,662	7,812
წმინდა დარიცხვა		11,546	27,961
პორტფელის აღიარებაზე აღიარების შეწყვეტა	15	(14,779)	(28,992)
ჩამოწერები		(361)	(119)
ნაშთი წლის ბოლოს		3,068	6,662

კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი განსაზღვრულია შენიშვნაში 21(ე).

(a) სესხის გაუფასურების შეფასებასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი დაშვებები და მსჯელობები

კომპანია აფასებს ფიზიკურ კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურებას, სასესხო პორტფელზე მისი ზარალის გამოცდილებაზე დაყრდნობით.

სესხების გაუფასურების ზარალის განსასაზღვრად ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული მნიშვნელოვანი დაშვებები მოიცავს დეფოლტის შესაძლებლობას, რომელიც განისაზღვრება პორტფელის და ზარალის წარმომშობი დეფოლტის მიგრაციასთან დაკავშირებული ისტორიული მონაცემების საფუძველზე, რომელიც, თავის მხრივ, მოიცავს ისტორიულ მონაცემებს იმ გაუფასურებული სესხების დაბრუნების შესახებ, რომლებიც დისკონტირდება პორტფელის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, ანგარიშგების თარიღში სესხების საბალანსო ღირებულებასთან შედარების გზით.

ამ შეფასებებში განხორციელებული ცვლილებები მოქმედებენ სესხის გაუფასურების ანარიცხებზე. მაგალითად, თუ მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მიმდინარე წმინდა ღირებულება განსხვავდება პლუს-მინუს სამი პროცენტით, გაუფასურების რეზერვი კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იქნება 1,294 ათასი ლარით ნაკლები ან მეტი (31 დეკემბერი, 2016 წელი: 933 ათასი ლარი; 1 იანვარი, 2016 წელი: 1,549 ათასი ლარი).

14 საკრედიტო მოთხოვნები დაკავშირებული მხარეების მიმართ

მოცემულ შენიშვნაში განსაზღვრულია ინფორმაცია კომპანიის პროცენტიანი სასესხო მოთხოვნების სახელშეკრულებო ვადების შესახებ, რომელიც ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით. დამატებითი ინფორმაცია საპროცენტო განაკვეთის და საკრედიტო რისკების მიმართ კომპანიის დაქვემდებარების შესახებ იხილეთ 21-ე შენიშვნაში.

	31 დეკემბერი, 2017 წელი ლარი'000	31 დეკემბერი, 2016 წელი ლარი'000	1 იანვარი, 2016 წელი ლარი'000
„4finance Holding S.A“-ზე (ლუქსემბურგი) გაცემული სესხები	-	45,550	-

„4finance Holding S.A“ (ლუქსემბურგი) წარმოადგენს კომპანიის პირდაპირი მშობელი კომპანიის - „A.S. 4finance“ (ლატვია) მონაწილეობის წილის 100%-ს.

2017 წელს საპროცენტო შემოსავალი 1,301 ათასი ლარის ოდენობით დაერიცხა დაკავშირებულ მხარეზე გაცემულ სესხს (2016 წელს: 2,130 ათასი ლარი).

(a) სესხის ვადები და დაფარვის გრაფიკი

დაუფარავი სესხის ვადები და პირობები იყო შემდეგი:

ლარი'000	ვალუტა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის წელი	31 დეკემბერი, 2017 წელი		31 დეკემბერი, 2016 წელი		1 იანვარი, 2016 წელი	
				ნომინალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	ნომინალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	ნომინალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
„4finance Holding S.A“-ზე (ლუქსემბურგი) გაცემული სესხები	აშშ დოლარი	13.75%	2017	-	-	45,550	45,550	-	-
სულ საკრედიტო მოთხოვნები დაკავშირებული მხარის მიმართ				-	-	45,550	45,550	-	-

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საკრედიტო მოთხოვნა არ არის უზრუნველყოფილი.

2017 წლის მაისში „4finance Holding S.A“-მა (ლუქსემბურგი) სრულად დაფარა კომპანიის მიმართ არსებული ვალდებულება.

15 მოთხოვნები დაკავშირებული მხარის და სერვისის მომწოდებლების მიმართ

	31 დეკემბერი, 2017 წელი ლარი'000	31 დეკემბერი, 2016 წელი ლარი'000	1 იანვარი, 2016 წელი ლარი'000
მოთხოვნები ჯგუფში შემავალი სხვა შვილობილი კომპანიის მიმართ	934	6,191	7,709
მოთხოვნები სერვისის მომწოდებლების მიმართ	1,432	2,600	1,565
	2,366	8,791	9,274

2015 წლის შემდეგ, კომპანია ყოველთვიურად ყიდის მის ვადაგადაცხადებულ პორტფელს ჯგუფში შემავალ და საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფ სხვა შვილობილ კომპანიაზე (კომპანიის პირდაპირი მშობელი კომპანია „A.S. 4finance“ (ლატვია) არის ჯგუფში შემავალი შვილობილი კომპანიის მონაწილეობის წილის 100%-ის მფლობელი).

2017 წელს კომპანიამ გაყიდა 23,122 ათასი ლარის (2016 წელს: 49,208 ათასი ლარი) ოდენობის პორტფელი, 14,779 ათასი ლარის (2016 წელს: 28,922 ათასი ლარი) ოდენობით დაკავშირებული სარეზერვო ნაშთით გასაყიდ ფასად 8,343 ათასი ლარის (2016 წელს: 20,208 ათასი ლარი) ოდენობით.

მოთხოვნები სერვისის მომწოდებლების მიმართ გადაიხდება ორი ქართული კომპანიის მიერ, რომლებიც ამუშავებენ თვითმომსახურების ტერმინალებს (Pay Box). ეს უკანასკნელი გამოიყენება კლიენტების მიერ სესხების გადასახდელად.

კომპანიის დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე და ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების მგრძნობელობის ანალიზი განხილულია 21-ე შენიშვნაში.

16 ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

ლარი'000	მოწყობილობები	სხვა ძირითადი საშუალებები	პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზია	სულ
თვითღირებულება				
ნაშთი 2016 წლის 1 იანვარს	604	134	136	874
შესყიდვები	113	84	413	610
გაყიდვები	(32)	(2)	-	(34)
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბერს	685	216	549	1,450
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	685	216	549	1,450
შესყიდვები	28	10	5,353	5,391
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	713	226	5,902	6,841
ცვეთა, ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი				
ნაშთი, 2016 წლის 1 იანვარს	(129)	(37)	(35)	(201)
წლის ცვეთა და ამორტიზაცია	(130)	(39)	(34)	(203)
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბერს	(259)	(76)	(69)	(404)
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	(259)	(76)	(69)	(404)
წლის ცვეთა და ამორტიზაცია	(140)	(45)	(34)	(219)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	(399)	(121)	(103)	(623)
საბალანსო ღირებულება				
2016 წლის 1 იანვარს	475	97	101	673
2016 წლის 31 დეკემბერს	426	140	480	1,046
2017 წლის 31 დეკემბერს	314	105	5,799	6,218

17 სხვა აქტივები

	31 დეკემბერი, 2017 წელი ლარი'000	31 დეკემბერი, 2016 წელი ლარი'000	1 იანვარი, 2016 წელი ლარი'000
ავანსები	128	498	65
სხვა მოთხოვნები	175	113	114
სულ სხვა არაფინანსური აქტივები	303	611	179

18 სესხად აღებული თანხები

მოცემულ შენიშვნაში წარმოდგენილია ინფორმაცია კომპანიის პროცენტიანი სესხებისა და კრედიტების სახელშეკრულებო პირობების შესახებ, რომლებიც ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით. საპროცენტო განაკვეთის, სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკებზე კომპანიის დაქვემდებარების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 21-ე შენიშვნაში.

ლარი'000	31 დეკემბერი, 2017 წელი	31 დეკემბერი, 2016 წელი	1 იანვარი, 2016 წელი
სესხები მშობელი კომპანიისგან	5,310	-	14,496

სესხები არ არის გრძელვადიანი და დაიფარება შესაბამის ვადებში.

(a) სესხების ვადები და დაფარვის გრაფიკი

დაუფარავი სესხების ვადები იყო შემდეგი:

ლარი'000	ვალუტა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი		31 დეკემბერი, 2017 წელი	
		აშშ დოლარი	დაფარვის წელი	ნომინალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
სესხი მშობელი კომპანიისგან	აშშ დოლარი	13.75%	2020	5,310	5,310
სულ პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები				5,310	5,310

ლარი'000	ვალუტა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი		31 დეკემბერი, 2016 წელი		1 იანვარი, 2016 წელი	
		აშშ დოლარი	დაფარვის წელი	ნომინალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	ნომინალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
სესხი მშობელი კომპანიისგან	აშშ დოლარი	20%	2018	-	-	14,496	14,496
სულ პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები				-	-	14,496	14,496

(b) ვალდებულებების მოძრაობის ფინანსური საქმიანობებიდან წარმოშობილ ფულად ნაკადებთან შეჯერება

ლარი'000	1 იანვარი, 2016 წელი	ფულადი საბალანსო შემოდინება		ფულადი საბალანსო შემოდინება		უცხოური ვალუტის კონვერტირებით გამოწვეული შემოსულობა		31 დეკემბერი, 2016 წელი	
		შემოდინება (ძირი)	შემოდინება (პროცენტი)	შემოდინება (ძირი)	შემოდინება (პროცენტი)	შემოსულობა	არაფულადი ცვლილებები		
სესხად აღებული თანხები	14,496	(5,588)	(1,209)	(12)	(7,687)	-	-	-	-

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენენ

ლარი'000	1 იანვარი, 2017 წელი	ფულადი სახსრების შემოდინება (მირი)	ფულადი სახსრების შემოდინება (პროცენტი)	საპროცენტო ხარჯი	უცხოური ვალუტის კონვერტირებით გამოწვეული შემოსულობა	31 დეკემბერი, 2017 წელი
სესხად აღებული თანხები	-	4,764	(160)	433	273	5,310

სესხები და კრედიტები უზრუნველყოფილი არ იყო 2017 წლის 31 დეკემბრის და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

2016 წლის განმავლობაში კომპანიამ სრულად დაფარა მისი ვალდებულებები „4finance S.A“-ს (ლუქსემბურგი) მიმართ, დაკავშირებული მხარის მიმართ მოთხოვნებით ოპერაციების გაქვითვით 7,687 ათასი ლარის ოდენობით. დარჩენილი თანხა გადახდილ იქნა საბანკო გადარიცხვის გზით.

2017 წლის მაისში კომპანიამ ისესხა თანხა მისი მშობელი კომპანიისგან „4finance S.A“ (ლუქსემბურგი) 1,960 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით, წლიური 13,75%-ად, რომლის დაფარვის წელია 2020.

19 სხვა ვალდებულებები

	31 დეკემბერი, 2017 წელი ლარი'000	31 დეკემბერი, 2016 წელი ლარი'000	1 იანვარი, 2016 წელი ლარი'000
ფინანსური ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ (შენიშვნა 24)	(13,706)	(2,579)	(925)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(1,599)	(1,231)	(1,068)
სულ სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(15,305)	(3,810)	(1,993)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გამოკლებით	(504)	(40)	(36)
სხვა არაფინანსური ვალდებულებები	(669)	(845)	(1,283)
სულ სხვა არაფინანსური ვალდებულებები	(1,173)	(885)	(1,319)
სულ სხვა ვალდებულებები	(16,478)	(4,695)	(3,312)

20 კაპიტალი და რეზერვები

(a) საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი წარმოადგენს კომპანიის სადამფუძნებლო დოკუმენტაციაში განსაზღვრული კაპიტალის ნომინალურ ღირებულებას.

საწესდებო კაპიტალის მესაკუთრეები უფლებამოსილი არიან მიიღონ დროდადრო გამოცხადებული დივიდენდები და ასევე აქვთ კომპანიის დამფუძნებელთა კრებაზე მათ მფლობელობაში არსებული წილის პროპორციული რაოდენობით ხმის უფლება.

2017 წლის 31 დეკემბერს, 2016 წლის 31 დეკემბერს და 2016 წლის 1 იანვარს კომპანიის საწესდებო კაპიტალია 699,881 ევროს ეკვივალენტი 1,520 ათასი ლარის ოდენობით.

(b) დივიდენდები

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, კომპანიის გასანაწილებელი რეზერვები იზღუდება გაუნაწილებელი მოგების ნაშთით, კომპანიის ფასს-ების შესაბამისად მომზადებულ ნორმატიულ ფინანსურ ანგარიშგებაში მითითებული ოდენობით. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გასანაწილებლად ხელმისაწვდომი ნაშთები იყოს 34,738 ათასი ლარი (2016 წლის 31 დეკემბერს: 88,892 ათასი ლარი და 2016 წლის 1 იანვარს: 48,222 ათასი ლარი).

2017 ფინანსურ წელს კომპანიამ გამოაცხადა და გადაიხადა დივიდენდები 49,432 ათასი ლარის და 49,415 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

21 რისკების მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლის მექანიზმები

(a) კორპორატიული მართვის სტრუქტურა

კომპანია დაფუძნებულია შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოების სახით, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანიის უზენაესი მმართველი ერთეულია აქციონერთა საბჭო.

აქციონერთა საბჭო დანიშნავს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს და გენერალურ დირექტორს. გენერალური დირექტორი პასუხს აგებს კომპანიის საქმიანობების მთლიან მართვას.

საქართველოს კანონმდებლობა და კომპანიის წესდება ადგენს გადაწყვეტილებების სიას, რომლებიც ექსკლუზიურად მტკიცდება ერთპიროვნული აქციონერის მიერ.

(b) შიდა კონტროლის პოლიტიკები და პროცედურები

გენერალურ დირექტორს აქვს პასუხისმგებლობა კომპანიაში შიდა კონტროლის მექანიზმების შემუშავებაზე, განხორციელებასა და მართვაზე, რომლებიც შეესაბამება ოპერაციების მასშტაბს და ხასიათს.

შიდა კონტროლის მექანიზმების მიზანია შემდეგის უზრუნველყოფა:

- რისკების სათანადო და სრულყოფილი შეფასება და მართვა;
- სათანადო ბიზნეს, სააღრიცხვო და ფინანსური ანგარიშგების ფუნქციები, მათ შორის სათანადო ავტორიზაცია, დამუშავება და ოპერაციების აღრიცხვა;
- სააღრიცხვო ჩანაწერების, მმართველობითი ინფორმაციის, მარეგულირებელი ანგარიშგების და სხვათა სრულყოფილი ფორმით წარდგენა, სიზუსტე და დროულობა;
- IT-სისტემების და მონაცემების სანდოობა და სისტემების მთლიანობა და დაცულობა;
- თაღლითური ან უკანონო საქმიანობების, მათ შორის უკანონო მითვისების აღკვეთა;
- კანონმდებლობასა და რეგულაციებთან შესაბამისობა.

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს რისკების შეფასებაზე, საკონტროლო მექანიზმების დაპროექტებასა და მათი ეფექტურობის მონიტორინგზე. ხელმძღვანელობა ზედამხედველობას უწევს კომპანიის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობაზე, პერიოდულად ახორციელებს დამატებით კონტროლს ან აახლებს არსებულ კონტროლის მექანიზმებს, საჭიროების შესაბამისად.

კომპანიამ შეიმუშავა სტანდარტების, პოლიტიკებისა და პროცედურების სისტემა, ეფექტური ფუნქციონირებისა და შესაბამის სამართლებრივ და მარეგულირებელ მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით, რაც მოიცავს შემდეგ სფეროებს:

- ვალდებულებათა სათანადო სეგრეგაციის მოთხოვნები, მათ შორის ოპერაციების დამოუკიდებლად ავტორიზაცია;
- ოპერაციების აღრიცხვის, შეთანხმებისა და მონიტორინგის მოთხოვნები;
- შესაბამისობა მარეგულირებელ და სხვა სამართლებრივ მოთხოვნებთან;
- კონტროლისა და პროცედურების დოკუმენტირება;
- კომპანიის წინაშე მდგომი საოპერაციო რისკების პერიოდული შეფასების და საკონტროლო მექანიზმებისა და პროცედურების ადეკვატურობის უზრუნველყოფის მოთხოვნები, იდენტიფიცირებული რისკებზე რეაგირების მიზნით;
- საოპერაციო ზარალის და შემოთავაზებული გამოსასწორებელი ქმედების ანგარიშგების მოთხოვნები;
- სამოქმედო გეგმების შემუშავება;
- სწავლება და კვალიფიკაციის ამაღლება;
- ეთიკური და ბიზნეს სტანდარტები და
- რისკების შემსუბუქება, მათ შორის დაზღვევა, როცა ეს ეფექტური იქნება.

არსებობს ოპერაციების ავტორიზაციის მოთხოვნების იერარქია, მათი ზომისა და კომპლექსურობის გათვალისწინებით. ოპერაციების მნიშვნელოვანი წილი ავტომატურია და კომპანია ფლობს ავტომატური კონტროლის მექანიზმების სისტემას.

შიდა კონტროლის სისტემა კომპანიაში მოიცავს შემდეგს:

- გენერალური დირექტორი;
- უფროსი ბუღალტერი;
- რისკების მართვის ფუნქცია;
- უსაფრთხოების ფუნქცია, მათ შორის IT-უსაფრთხოება;
- ადამიანური რესურსების ფუნქცია;
- შიდა აუდიტორული მომსახურება;
- შიდა კონტროლის (შესაბამისობის) მომსახურება.
- სხვა თანამშრომლები, განყოფილებები და ფუნქციები, რომლებიც პასუხს აგებენ დადგენილ სტანდარტებთან, პოლიტიკებსა და პროცედურებთან შესაბამისობაზე, მათ შორის:
 - ბიზნეს პროცესების მენეჯერები.
 - ფულის გათვრების აღკვეთის მოთხოვნებთან შესაბამისობაზე პასუხისმგებელი განყოფილება.
 - ფასიანი ქაღალდების პროფესიონალური ბაზრის მონაწილის ხელმძღვანელი - აღმასრულებელი ოფისი, რომელიც პასუხს აგებს ფასიანი ქაღალდების ბაზრის მონაწილეთა მიერ მოთხოვნებთან შესაბამისობაზე.
 - იურისტი - თანამშრომელი, რომელიც პასუხს აგებს სამართლებრივ და მარეგულირებელ მოთხოვნებთან შესაბამისობაზე.
 - სხვა თანამშრომლები/განყოფილებები კონტროლის განხორციელების პასუხისმგებლობით.

(c) რისკების მართვის პოლიტიკები და პროცედურები

რისკების მართვა წარმოადგენს ფინანსური ინსტიტუტების საქმიანობის საფუძველს და ქმნის კომპანიის ოპერაციების არსებით ელემენტს.

კომპანიის ფინანსურ ინსტრუმენტებთან და საოპერაციო საქმიანობებთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი ფინანსური და არაფინანსური რისკები მოიცავს შემდეგს:

- საბაზრო რისკი, მათ შორის:
 - საპროცენტო განაკვეთის რისკი;
 - სავალუტო რისკი;
 - ფასებთან დაკავშირებული რისკი.
- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდურობის რისკი;
- საოპერაციო რისკი;
- კაპიტალის მართვის რისკი.

ხელმძღვანელობას შემუშავებული აქვს მნიშვნელოვანი რისკების მართვის პროცედურები.

(d) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ხასიათდება მერყეობით, რაც გამოწვეულია საბაზრო ფასების ცვლილებით. საბაზრო რისკი მოიცავს სავალუტო, საპროცენტო განაკვეთის და ფასებთან დაკავშირებულ სხვა რისკებს. საბაზრო რისკები წარმოიშობა ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთის ღია პოზიციების გამო, რომლებიც ექვემდებარება ბაზრის ზოგად და კონკრეტულ ცვლილებებს, აგრეთვე საბაზრო ფასების და უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების მერყეობას. საბაზრო რისკების მართვის მიზანია ბაზარზე არსებული რისკის შეფასების მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში.

(i) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები შეიცვლება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის მერყეობის გამო. 2017 წლის 31 დეკემბრის, 2016 წლის 31 დეკემბრის და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიას არ აქვს არსებითი დაქვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკზე, რადგან მას არ აქვს ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ნაშთები.

საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები პროცენტის აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის 2017 წლის 31 დეკემბრის, 2016 წლის 31 დეკემბრის და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. ეს საპროცენტო განაკვეთები უახლოვდება ამ აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვამდე შემოსავლის ოდენობას.

	2017 წელი		2016 წელი	
	საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, %		საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, %	
	აშშ		აშშ	
	ლარი	დოლარი	ლარი	აშშ დოლარი
პროცენტის მატარებელი აქტივები				
კლიენტებზე გაცემული სესხები	95%	-	169%	-
საკრედიტო მოთხოვნები დაკავშირებული მხარის მიმართ	-	-	-	14%
პროცენტის ვალდებულებები				
საკრედიტო ვალდებულებები დაკავშირებული მხარის მიმართ	-	13.75%	-	-

საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვა საპროცენტო განაკვეთის გაპ ანალიზის საფუძველზე ხორციელდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის მონიტორინგთან ერთად. წმინდა მოგების ან ზარალის, ასევე კაპიტალის (გადასახადების გამოკლებით) მგრძნობელობის ანალიზი საპროცენტო განაკვეთების (გადაფასების რისკი) ცვლილების მიმართ, 100 საბაზისო პუნქტიანი (bp) გამარტივებული სცენარის საფუძველზე, რომელიც სისტემატიურად ეცემა ან იმატებს მოგების ყველა მრუდსა და პროცენტის აქტივებისა და ვალდებულებების პოზიციებში, 2017 წლის 31 დეკემბრის და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო შემდეგი:

	2017 წელი	2016 წელი
	ლარი'000	ლარი'000
100 საბაზისო პუნქტიანი პარალელური ვარდნა	(322)	(242)
100 საბაზისო პუნქტიანი პარალელური მატება	322	242

(ii) საკრედიტო რისკი

კომპანია ფლობს სხვადასხვა უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ აქტივებს და ვალდებულებებს. სავალუტო რისკი წარმოადგენს რისკს იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის მომავალი ფულადი ნაკადების სამართლიანი ღირებულება იმერყევებს უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების გამო.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების უცხოური ვალუტის დამოკიდებულების სტრუქტურა 2017 წლის 31 დეკემბრის, 2016 წლის 31 დეკემბრის და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენენ

31 დეკემბერი, 2017 წელი

ლარი'000	ლარში დენომინირებული	ევროში დენომინირებული	აშშ დოლარში დენომინირებული	სულ
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	3,008	2	-	3,010
კლიენტებზე გაცემული სესხები	43,148	-	-	43,148
მოთხოვნები სერვისის მომწოდებლების მიმართ	1,432	-	-	1,432
მოთხოვნები დაკავშირებული მხარის მიმართ	934	-	-	934
სულ აქტივები	48,522	2	-	48,524
ვალდებულებები				
სესხად აღებული თანხები	-	-	(5,310)	(5,310)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(1,527)	(13,774)	(4)	(15,305)
სულ ვალდებულებები	(1,527)	(13,774)	(5,314)	(20,615)
წმინდა დამოკიდებულება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში	46,995	(13,772)	(5,314)	27,909

31 დეკემბერი, 2016 წელი

ლარი'000	ლარში დენომინირებული	ევროში დენომინირებული	აშშ დოლარში დენომინირებული	სულ
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	8,638	1	542	9,181
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	31,086	-	-	31,086
კლიენტებზე გაცემული სესხები	2,600	-	-	2,600
მოთხოვნები სერვისის მომწოდებლების მიმართ	-	-	45,550	45,550
მოთხოვნები დაკავშირებული მხარის მიმართ	6,191	-	-	6,191
სულ აქტივები	48,515	1	46,092	94,608
ვალდებულებები				
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(1,085)	(2,725)	-	(3,810)
სულ ვალდებულებები	(1,085)	(2,725)	-	(3,810)
წმინდა დამოკიდებულება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში	47,430	(2,724)	46,092	90,798

1 იანვარი, 2016 წელი

ლარი'000	ლარში დენომინირებული	ევროში დენომინირებული	აშშ დოლარში დენომინირებული	სულ
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5,820	42	25	5,887
კლიენტებზე გაცემული სესხები	51,628	-	-	51,628
მოთხოვნები მომსახურების მომწოდებლების მიმართ	1,565	-	-	1,565
მოთხოვნები დაკავშირებული მხარის მიმართ	7,709	-	-	7,709
სულ აქტივები	66,722	42	25	66,789
ვალდებულებები				
სესხად აღებული თანხები	(14,496)	-	-	(14,496)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(1,009)	(984)	-	(1,993)
სულ ვალდებულებები	(15,505)	(984)	-	(16,489)
წმინდა დამოკიდებულება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში	51,217	(942)	25	50,300

ლარის (შესუსტება)/გამყარება, ქვემოთ მითითებულის შესაბამისად, აშშ დოლართან და ევროსთან მიმართებაში, 2017 წლის 31 დეკემბრის და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, იმოქმედებდა კაპიტალზე და მოგებაზე ან ზარალზე ქვემოთ ნაჩვენები ოდენობით. ეს ანალიზი არ ითვალისწინებს გადასახადებს და ის ეფუძნება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენენ

ცვლილებებს, რომელსაც კომპანია გონივრულად მიჩნევს ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს. ანალიზი ასკვნის, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ კი - საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩება.

	31 დეკემბერი, 2017 წელი ლარი'000	31 დეკემბერი, 2016 წელი ლარი'000
აშშ დოლარის 10%-იანი შესუსტება ლართან მიმართებაში	452	(3,918)
აშშ დოლარის 10%-იანი გამყარება ლართან მიმართებაში	(452)	3,918
ევროს 10%-იანი შესუსტება ლართან მიმართებაში	1,171	232
ევროს 10%-იანი გამყარება ლართან მიმართებაში	(1,171)	(232)

წლის განმავლობაში გამოიყენებოდა ქვემოთ მოცემული მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

ლარი	საშუალო განაკვეთი	ანგარიშგების თარიღის სპოტ განაკვეთი 31 დეკემბერი, 2017 წელი	საშუალო განაკვეთი	ანგარიშგების თარიღის სპოტ განაკვეთი 31 დეკემბერი, 2016 წელი	ანგარიშგების თარიღის სპოტ განაკვეთი 1 იანვარი, 2016 წელი
1 აშშ დოლარი	2.5086	2.5922	2.3667	2.6468	2.3949
1 ევრო	2.8322	3.1044	2.6172	2.7940	2.6169

(iii) ფასებთან დაკავშირებული სხვა რისკი

ფასებთან დაკავშირებული სხვა რისკი წარმოადგენს რისკს იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები იმერყევის ბაზრის ფასებში (გარდა ფასებისა, რომლებიც წარმოიშვება საპროცენტო განაკვეთის რისკიდან ან სავალუტო რისკიდან) ცვლილებების გამო, თუ ამგვარი ცვლილებები გამოწვეულია ინდივიდუალური ფინანსური ინსტრუმენტის ან მისი გამომშვების დამახასიათებელი ფაქტორებით, ან ისეთი ფაქტორებით, რომლებიც მოქმედებენ ყველა მსგავს ფინანსურ ინსტრუმენტზე, რომლითაც ვაჭრობენ ბაზარზე. 2017 წლის 31 დეკემბრის, 2016 წლის 31 დეკემბრის და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანია მნიშვნელოვნად არ ექვემდებარება ფასებთან დაკავშირებულ სხვა რისკს.

(e) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს კომპანიის ფინანსური ზარალის რისკს, თუ ფინანსური ინსტრუმენტის მომხმარებელი ან კონტრაპენტი ვერ დააკმაყოფილებს სახელმწიფოებო ვალდებულებებს და უპირატესად წარმოიშვება კომპანიის მიერ კლიენტებზე გაცემული სესხებიდან. კომპანია ახდენს საკრედიტო რისკის დონეების სტრუქტურებს, მსესხებელთან დაკავშირებით მიღებული რისკის ლიმიტების განსაზღვრების გზით.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია საკრედიტო რისკზე მაქსიმალური დაქვემდებარება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების კომპონენტებისთვის. დამოკიდებულება ეფუძნება წმინდა საბალანსო ღირებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების შესაბამისად. კომპანიის მაქსიმალური საკრედიტო დაქვემდებარება ნაჩვენებია ბრუტო საფუძველზე, ე.ი. საკრედიტო მდგომარეობის გაუმჯობესების გათვალისწინების გარეშე.

მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე ფინანსური აქტივებთან მიმართებაში ანგარიშგების თარიღისთვის იყო შემდეგი:

	31 დეკემბერი, 2017 წელი ლარი'000	31 დეკემბერი, 2016 წელი ლარი'000	1 იანვარი, 2016 წელი ლარი'000
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	2,849	9,012	5,751
წარმოებული ინსტრუმენტები	-	-	2,792
კლიენტებზე გაცემული სესხები	43,148	31,086	51,628
მოთხოვნები მომსახურების მომწოდებლების მიმართ	1,432	2,600	1,565
საკრედიტო მოთხოვნები დაკავშირებული მხარის მიმართ	-	45,550	-
მოთხოვნები დაკავშირებული მხარის მიმართ	934	6,191	7,709
	48,363	94,439	69,445

კომპანიის საკრედიტო პოლიტიკა განსაზღვრავს საკრედიტო მითითებებს, მისი ბიზნეს სტრატეგიის და რისკების ეფექტურად მართვის, ასევე აქტივების დაცვისა და ადილობრივი მარეგულირებელი მოთხოვნების შესაბამისად. სესხის საკრედიტო რისკი იმართება რისკების მართვის დეპარტამენტის მიერ. სესხის გაცემის წესები და შეფასების ბარათები („საკრედიტო შეფასების მოდელები“) დგინდება არსებული პროდუქტებისთვის, ხოლო საკრედიტო რისკის პროფილი ფასდება სესხის გაცემამდე. საკრედიტო შეფასების მოდელებში იყენებენ სხვადასხვა ტრიგერებს, რაც მოიცავს (მაგრამ არ შემოიფარგლება) კლიენტის საკრედიტო ისტორიის შემოწმებას და შემოსავლის დონეს. საკრედიტო შეფასების მოდელების გამოყენება ამცირებს მსჯელობებს, რადგან შეფასება ავტომატურად ხორციელდება სტატისტიკური მტკიცებულების საფუძველზე. საკრედიტო შეფასების მოდელები პერიოდულად გადაიხედება და, საჭიროების შემთხვევაში, იცვლება ბაზრის და კონკრეტული კლიენტის ჯგუფის ტენდენციების მიხედვით. დგინდება სესხის ამოღების პოლიტიკა. კომპანიამ დანერგა სესხის ამოღების ქვეყნის დამახასიათებელი პროცედურები სესხების უპრობლემოდ ამოღების უზრუნველყოფის მიზნით. კლიენტთა სხვადასხვა ჯგუფის მაჩვენებელი რეგულარულად ანალიზდება სესხების ამოღების დეპარტამენტის მიერ. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ მიმდინარე პროცედურები შეესაბამება კლიენტთა ჯგუფების საკრედიტო რისკის ეფექტური მონიტორინგის მოთხოვნებს. ამასთან, საკრედიტო პორტფელის სტრუქტურა ეფუძნება რამდენიმე მცირე სესხს და, შესაბამისად, ინდივიდუალური კლიენტის დაქვემდებარება ვერ გამოიწვევს კომპანიის არსებით ზარალს.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

2017 წლის 31 დეკემბერს კომპანიამ ფლობს ფულადი სახსრების ეკვივალენტებს 2,849 ათასი ლარის ოდენობით (2016 წლის 31 დეკემბერს: 9,012 ათასი ლარი; 2016 წლის 1 იანვარს: 5,751 ათასი ლარი), რომელიც წარმოადგენს მის აქტივებზე მის მაქსიმალურ დაქვემდებარებას საკრედიტო რისკზე. ფულადი სახსრების ეკვივალენტები ინახება წამყვან ქართულ ბანკებში, რომლებსაც ფიტჩის სარეიტინგო სააგენტოს მიერ მინიჭებული აქვთ ემიტენტის მოკლევადიანი რეიტინგის B კატეგორია.

კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	სულ სესხები ლარი'000	გაუფასურების რეზერვი ლარი'000	წმინდა სესხები ლარი'000	გაუფასურების რეზერვი მთლიან სესხებზე %
არც ვადაგადაცილებული და არც გახანგრძლივებული	42,513	(1,117)	41,396	3%
ვადაგადაცილებული ან გაუფასურებული სესხები:				
- 30 დღემდე	2,273	(958)	1,315	42%
- 30 დღეზე მეტი	1,430	(993)	437	69%
სულ ერთობლივად შეფასებული სესხები	46,216	(3,068)	43,148	7%

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	სულ სესხები ლარი'000	გაუფასურების რეზერვი ლარი'000	წმინდა სესხები ლარი'000	გაუფასურების რეზერვი მთლიან სესხებზე %
არც ვადაგადაცილებული და არც გახანგრძლივებული	30,075	(1,667)	28,408	6%
ვადაგადაცილებული ან გაუფასურებული სესხები:				
- 30 დღემდე	3,385	(1,748)	1,637	52%
- 30 დღეზე მეტი	4,288	(3,247)	1,041	76%
სულ ერთობლივად შეფასებული სესხები	37,748	(6,662)	31,086	18%

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით:

	სულ სესხები ლარი'000	გაუფასურების რეზერვი ლარი'000	წმინდა სესხები ლარი'000	გაუფასურების რეზერვი მთლიან სესხებზე %
არც ვადაგადაცილებული და არც გახანგრძლივებული	43,773	(1,359)	42,414	3%
ვადაგადაცილებული ან გაუფასურებული სესხები:				
- 30 დღემდე	4,331	(1,208)	3,123	28%
- 30 დღეზე მეტი	11,336	(5,245)	6,091	46%
სულ ერთობლივად შეფასებული სესხები	59,440	(7,812)	51,628	13%

პორტფელის და შესაბამისი უზრუნველყოფის მიმოხილვისას, ხელმძღვანელობა განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს ხარისხს ზემოთ განსაზღვრულის შესაბამისად ვადიანობის მიხედვით.

(f) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიას არ გაუჭირდება იმ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რომლებიც იფარება ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივების დროულად დაფარვის გზით. ლიკვიდურობის პოზიცია იმართება ფინანსური დეპარტამენტის მიერ. კომპანია მართავს და აკონტროლებს მის ლიკვიდურობის პოზიციას ყოველდღიურ, მოკლე, საშუალო და გრძელვადიან საფუძვლებზე, შესაბამისი პროცედურების, პოლიტიკებისა და პროცესების განხორციელების და დაკმაყოფილების გზით. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ მიმდინარე პროცესები და პროცედურები შეესაბამება კომპანიის მიერ ლიკვიდურობის რისკის ეფექტურად მონიტორინგსა და მართვას.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში შეფასებულია კომპანიის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის პროფილი 2017 წლის 31 დეკემბრის, 2016 წლის 31 დეკემბრის და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, სახელშეკრულებო არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებების საფუძველზე.

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენენ

31 დეკემბერი, 2017 წელი ლარი'000	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	სულ
ფინანსური აქტივები					
კლიენტებზე გაცემული სესხები	39,498	80	986	2,584	43,148
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	2,490	-	-	-	2,490
მოთხოვნები მომსახურების მომწოდებლების მიმართ	1,432				1,432
მოთხოვნები დაკავშირებული მხარის მიმართ	368	566	-	-	934
სულ ფინანსური აქტივები	43,788	646	986	2,584	48,004
ფინანსური ვალდებულებები				(5,310)	(5,310)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(388)	(167)	(14,749)	-	(15,304)
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(388)	(167)	(14,749)	(5,310)	(20,614)
წმინდა ლიკვიდურობის პოზიცია	43,400	479	(13,763)	(2,726)	27,390
31 დეკემბერი, 2016 წელი ლარი'000	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე		სულ
ფინანსური აქტივები					
კლიენტებზე გაცემული სესხები	31,086		-	-	31,086
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	9,181		-	-	9,181
მოთხოვნები მომსახურების მომწოდებლების მიმართ	2,600		-	-	2,600
საკრედიტო მოთხოვნები დაკავშირებული მხარის მიმართ	-		-	45,550	45,550
მოთხოვნები დაკავშირებული მხარის მიმართ	-		-	6,191	6,191
სულ ფინანსური აქტივები	42,867	-	51,741		94,608
ფინანსური ვალდებულებები					
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(331)	(2,810)	(669)		(3,810)
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(331)	(2,810)	(669)		(3,810)
წმინდა ლიკვიდურობის პოზიცია	42,536	(2,810)	51,072		90,798
1 იანვარი, 2016 წელი ლარი'000	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	სულ
ფინანსური აქტივები					
კლიენტებზე გაცემული სესხები	51,628	-	-	-	51,628
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5,887	-	-	-	5,887
მოთხოვნები მომსახურების მომწოდებლების მიმართ	1,565	-	-	-	1,565
მოთხოვნები დაკავშირებული მხარის მიმართ		-	7,709	-	7,709
სულ ფინანსური აქტივები	59,080	-	7,709	-	66,789
ფინანსური ვალდებულებები					
სესხად აღებული თანხები	-	-	-	(14,496)	(14,496)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(506)	(1,051)	(436)	-	(1,993)
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(506)	(1,051)	(436)	(14,496)	(16,489)
წმინდა ლიკვიდურობის პოზიცია	58,574	(1,051)	7,273	(14,496)	50,300

(გ) საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო.

როდესაც არ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი. ბანკი ვერ აღმოფხვრის ყველა საოპერაციო რისკს, თუმცა მონიტორინგის სისტემა და პოტენციურ რისკებზე რეაგირება, შესაძლებელია იყოს რისკების მართვის ეფექტური ინსტრუმენტი. კონტროლის სისტემა უნდა ითვალისწინებდეს მოვალეობების ეფექტურ განაწილებას, წვდომის, უფლებამოსილების მინიჭებასა და შედარების პროცედურებს, კადრების მომზადების და შეფასების პროცესებს, მათ შორის შიდა აუდიტის გამოყენებას.

22 კაპიტალის მართვა

კომპანიას არ აქვს კაპიტალის მართვის ფორმალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს კაპიტალის შესაბამისი ბაზის უზრუნველყოფას კომპანიის საოპერაციო და სტრატეგიულ საჭიროებებთან დაკავშირებული მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, და ასევე ბაზრის მონაწილეების ნდობის შესანარჩუნებლად. ეს მიიღწევა ფულადი სახსრების ეფექტური მართვის, კომპანიის შემოსავლებისა და მოგების და იმ გრძელვადიანი საინვესტიციო გეგმების მუდმივი მონიტორინგის, რომლებიც ძირითადად „კომპანიის“ საოპერაციო ფულადი ნაკადებით ფინანსდება. ამ ღონისძიებების გატარებით, კომპანია მისი მოგების მდგრად ზრდას ისახავს მიზნად.

კომპანია მისი კაპიტალის სტრუქტურას მართავს და ცვლის მას ეკონომიკურ პირობებში განხორციელებული ცვლილებების და მისი საქმიანობების სარისკო მახასიათებლების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან ცვლილების მიზნით, კომპანიას შეუძლია შეცვალოს აქციონერებისთვის დივიდენდის გადახდის თანხა ან დაუბრუნოს კაპიტალი აქციონერებს ან გაზარდოს საწესდებო კაპიტალი.

2016 წლის 29 დეკემბერს კომპანია გახდა მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია (მსო) მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად. 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია აკმაყოფილებს კაპიტალის მინიმალურ სავალდებულო მოთხოვნას 250,000 ლარის ოდენობით, საქართველოში რეგისტრირებული მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისთვის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ განსაზღვრულის შესაბამისად.

2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ადგილი არ ჰქონია კაპიტალის გარე მოთხოვნებს.

23 პირობითი ვალდებულებები

(a) სასამართლო დავა

საქმიანობის ჩვეულებრივი ფუნქციონირების პროცესში, კომპანია წარმოადგენს სამართალწარმოებებისა და სამართლებრივი სარჩელის საგანს. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ამგვარი სამართალწარმოებებიდან და სარჩელებიდან წარმოშობილ საბოლოო ვალდებულებას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) არსებითი უარყოფითი გავლენა ექნება ფინანსურ პირობებზე ან მომავალი ოპერაციების შედეგებზე.

(b) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებებით, ოფიციალური განცხადებებით და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ზოგჯერ ბუნდოვანი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისგან განსხვავებული ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო უწყება არ დაარიცხავს დამატებით გადასახადს, საურავს ან ჯარიმას, თუ იმ წლის შემდეგ, როდესაც ადგილი ჰქონდა დარღვევას სამი წელი იქნება გასული.

ამგვარმა ვითარებამ შესაძლოა წარმოქმნას საგადასახადო რისკები, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით მაღალია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ მან სათანადოდ უზრუნველყო საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს მოქმედი საკანონმდებლო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საფუძველზე. თუმცა, შესაბამისი უწყებების ინტერპრეტაციები შესაძლოა განსხვავდებოდეს კომპანიისეული ინტერპრეტაციისგან და იმ შემთხვევაში, თუ უწყებები წარმატებით შესძლებენ მათი ინტერპრეტაციის ამოქმედებას, მათ შესაძლოა მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიონ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

24 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარესთან

(a) საკონტროლო ურთიერთობები

კომპანიის მშობელი კომპანიაა „AS 4finance“ (ლატვია). კომპანიის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა სამი ფიზიკური პირი: ულდის არნიკანსი 25.5%-იანი წილით, ედგარს დუპატსი 25,5%-იანი წილით და ვერა ბოიკო 49%-იანი წილით.

კომპანიის მშობელი კომპანია არ გამოსცემს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ფინანსურ ანგარიშგებას. შემდეგი მშობელი კომპანია, რომელიც საჯაროდ ხელმისაწვდომ ფინანსურ ანგარიშგებას გამოსცემს არის „4finance Holding S.A.“ (ლუქსემბურგი).

(b) ოპერაციები წამყვან ხელმძღვანელობასთან

2017 წლის 31 დეკემბრით და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის პერსონალის ხარჯებში შესული მთლიანი ანაზღაურება იყო შემდეგი:

ლარი'000	2017 წელი	2016 წელი
ხელფასები და სხვა სარგებელი	1,162	1,847

(c) ოპერაციები სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან

დაუფარავი ნაშთები 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების მოგება ან ზარალის შესაბამისი თანხები იყო შემდეგი:

ლარი'000	მშობელი და შემდეგი მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	მშობელი კომპანიის სხვა შვილობილი კომპანიები	სულ
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება				
აქტივები				
მოთხოვნები დაკავშირებული მხარის მიმართ	-	-	934	934
ძირითადი საშუალებები	-	5,201	-	5,201
ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები	-	(13,706)	-	(13,706)
სესხად აღებული თანხები	(5,310)	-	-	(5,310)
მოგება (ზარალი)				
საპროცენტო შემოსავალი	1,301	-	-	1,301
დაკავშირებული მხარის სესხიდან	(433)	-	-	(433)
საპროცენტო ხარჯი	(433)	-	-	(433)
ამონაგები სასესხო პორტფელის გაყიდვიდან (შენიშვნა 15)	-	-	7,986	7,986
გაყიდული სასესხო პორტფელის	-	-	-	-
საბალანსო ღირებულება (შენიშვნა 15)	-	-	(8,343)	(8,343)
სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	(1,720)	(11,572)	-	(13,292)

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენენ

დაუფარავი ნაშთები 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების მოგება ან ზარალის შესაბამისი თანხები იყო შემდეგი:

ლარი'000	მშობელი და შემდეგი მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	მშობელი კომპანიის სხვა შვილობილი კომპანიები	სულ
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება				
აქტივები				
საკრედიტო მოთხოვნები დაკავშირებული მხარის მიმართ	45,550	-	-	45,550
მოთხოვნები დაკავშირებული მხარის მიმართ	-	-	6,191	6,191
ძირითადი საშუალებები	-	334	-	334
ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები	(1,441)	(1,138)	-	(2,579)
დარიცხული ხარჯები	-	(802)	-	(802)
მოგება (ზარალი)				
საპროცენტო შემოსავალი დაკავშირებული მხარის სესხიდან	2,130	-	-	2,130
საპროცენტო ხარჯი	(167)	-	-	(167)
ამონაგები სასესხო პორტფელის გაყიდვიდან (შენიშვნა 15)	-	-	20,208	20,208
გაყიდული სასესხო პორტფელის საბალანსო ღირებულება (შენიშვნა 15)	-	-	(20,216)	(20,216)
ზარალი წარმოებულ ინსტრუმენტებზე (შენიშვნა 12)	(2,952)	-	-	(2,952)
სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	(1,991)	(2,738)	-	(4,729)

2016 წლის მდგომარეობით დაუფარავი ნაშთები სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან იყო შემდეგი:

ლარი'000	მშობელი და შემდეგი მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	მშობელი კომპანიის სხვა შვილობილი კომპანიები	სულ
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება				
აქტივები				
მოთხოვნები დაკავშირებული მხარის მიმართ	-	-	7,709	7,709
ვალდებულებები				
წარმოებული ინსტრუმენტები (შენიშვნა 12)	(2,792)	-	-	(2,792)
სხვა ვალდებულებები	(129)	(796)	-	(925)
დარიცხული ხარჯი	-	(610)	-	(610)
სესხად აღებული თანხები	(14,496)	-	-	(14,496)

დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციებიდან წარმოშობილი ნაშთების უმეტესობას ვადა გასდის ერთი წლის განმავლობაში. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან უზრუნველყოფილი არ არის.

25 ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები: სამართლიანი ღირებულება და სააღრიცხვო კლასიფიკაცია

სამართლიანი ღირებულებები დაჯგუფებულია სხვადასხვა დონეების მიხედვით, სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში იმ მონაცემების საფუძველზე, რომლებიც გამოყენებულია შეფასების მეთოდოლოგიაში შემდეგი სახით:

- დონე 1: კოტირებული საბაზრო ფასი (დაუკორექტირებელი) აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის.
- დონე 2: შემავალი მონაცემები გარდა იმისა, რაც შესულია პირველ დონეში და რომლებიც ხელმისაწვდომია აქტივისა და ვალდებულებისთვის, როგორც პირდაპირ (მაგ. ფასები), ასევე ირიბად (მაგ. ფასებისგან წარმოებული).
- დონე 3: მონაცემები აქტივისა და ვალდებულებისთვის, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (არადაკვირვებადი მონაცემები).

იმ შემთხვევაში, როდესაც აქტივისა ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული მონაცემების დაჯგუფება შესაძლოა სამართლიანი ღირებულების სხვადასხვა დონეებში, მაშინ სამართლიანი ღირებულების შეფასების დაჯგუფება ხდება მთლიანობაში, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის იმავე დონეში, რომელშიც ყველაზე დაბალი დონის მონაცემებია, რაც მნიშვნელოვანია მთლიანი შეფასებისთვის.

კომპანია აფასებს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებას განსაზღვრავს საბალანსო ღირებულებისგან არსებითად განსხვავებული ფორმით. მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებების განისაზღვრება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მეორე დონეში, მათში საშემფასებლო მოდელების გამოყენების მიზეზით, რომელიც მოიცავს ყველა მნიშვნელოვან შემავალ დაკვირვებად ინფორმაციას.

სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის მიზანს წარმოადგენს შეფასების დღეს ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივ ოპერაციაში აქტივის საყიდლად მიღებული ან ვალდებულების გადაცემისთვის გადახდილი თანხების მიახლოება. ამასთან, გაურკვევლობების და სუბიექტური მსჯელობის გამოყენების გათვალისწინებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იქნას მიჩნეული აქტივების გაყიდვისთანავე ან ვალდებულებების გადაცემისთანავე რეალიზებადად.

კომპანიამ სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრა საშემფასებლო ტექნიკების გამოყენებით. საშემფასებლო ტექნიკების მიზანს წარმოადგენს სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა ისეთი ფორმით, რომელიც ასახავს ფასს, რომელიც მიიღებოდა აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდებოდა ვალდებულების გადაცემიდან შეფასების დღეს ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივ ოპერაციაში. გამოყენებული საშემფასებლო ტექნიკა წარმოადგენს დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელს.

26 სააღრიცხვო პერიოდის შემდგომი მოვლენები.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის ბოლო დროს განხორციელებული ცვლილების გამო, რომელიც ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახით, კანონი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის (როგორც არის, ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები) 2019 წლის 1 იანვრის ნაცვლად ძალაში შევა 2023 წლის 1 იანვრიდან.

შპს „KPMG Georgia“
ჯი ემ თი პლაზა, მე-5 სართული
თავისუფლების მოედანი №4
თბილისი, 0105, საქართველო
ტელეფონი: +995 322 93 5713
ინტერნეტი: www.kpmg.ge

„შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია
4ფინანსის“ აქციონერებს (შემდგომში
„კომპანია“)
ცოტნე დადიანის ქუჩა 7,
თბილისი 0101,
საქართველო.

ჩვენი საცნობარო
ნომერი:

Ge//066/18

28 სექტემბერი 2018

მმართველობითი ანგარიშგების უწყისი

ძვირფასო ბატონებო,

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს 2018 წლის 19 სექტემბერს გამოცემულ „მმართველობით ანგარიშგებაზე“. ჩვენ გამოვეცით ეს უწყისი, რადგან მმართველობითი ანგარიშგება დათარიღებული 2018 წლის 19 სექტემბრით გამოცემულია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღის შემდეგ. ჩვენი მოსაზრება ფინანსური უწყისების შესახებ, რომელიც ჩვენი აუდიტორული დასკვნაში გამოიცა 2018 წლის 15 ივნისს, არ ეხება მმართველობით ანგარიშგებას.

აუდიტორთა დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს იმ მოვლენების ეფექტს, რომელიც წარმოიშვა 2018 წლის 15 ივნისის შემდეგ. მმართველობით ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენათა ეფექტი, რომელიც ფინანსური აუდიტის დასკვნის თარიღის შემდეგ განხორციელდა, არ შემოწმებულა ჩვენს მიერ.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშგების გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება და განსაზღვრავს, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება ფინანსურ ანგარიშგებას ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

ჩვენ არ გამოვეცით რაიმე სახის უზრუნველყოფას მმართველობითი ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ წავიკითხეთ მმართველობის ანგარიში და ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ ხელმძღვანელობის ანგარიში:

- შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას და ის არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც მოთხოვნილია და რომელიც შეესაბამება საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

პატივისცემით,

კარენ საყარიანი
აუდიტის დეპარტამენტის დირექტორი
შპს „KPMG Georgia“

შპს „KPMG Georgia“

ჯი ემ თი პლაზა მე-5 სართული

თავისუფლების მოედანი №4

თბილისი, 0105, საქართველო

ტელეფონი: +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

„შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია
4ფინანსის“ აქციონერებს (შემდგომში
„კომპანია“)

ცოტნე დადიანის ქუჩა 7,
თბილისი 0101,
საქართველო.

ჩვენი საცნობარო
ნომერი:

Ge/I/066/18

28 სექტემბერი 2018

მმართველობითი ანგარიშგების უწყისი

ძვირფასო ბატონებო,

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს 2018 წლის 19 სექტემბერს გამოცემულ „მმართველობით
ანგარიშგებაზე“. ჩვენ გამოვეცით ეს უწყისი, რადგან მმართველობითი ანგარიშგება დათარიღებული
2018 წლის 19 სექტემბრით გამოცემულია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღის
შემდეგ. ჩვენი მოსაზრება ფინანსური უწყისების შესახებ, რომელიც ჩვენი აუდიტორული დასკვნაში
გამოიცა 2018 წლის 15 ივნისს, არ ეხება მმართველობითი ანგარიშგებას.

აუდიტორთა დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს იმ მოვლენების ეფექტს, რომელიც
წარმოიშვა 2018 წლის 15 ივნისის შემდეგ. მმართველობითი ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენათა
ეფექტი, რომელიც ფინანსური აუდიტის დასკვნის თარიღის შემდეგ განხორციელდა, არ
შემოწმებულა ჩვენს მიერ.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს
მმართველობითი ანგარიშგების გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება და
განსაზღვრავს, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება ფინანსურ ანგარიშგებას ან
აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის
თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

ჩვენ არ გამოვეცით რაიმე სახის უზრუნველყოფას მმართველობითი ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ
წავიკითხეთ მმართველობის ანგარიში და ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ
ხელმძღვანელობის ანგარიში:

- შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას და ის არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც მოთხოვნილია და რომელიც შეესაბამება საქართველოს კანონს
ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ.

პატივისცემით,

კარენ საფარიანი

აუდიტის დეპარტამენტის დირექტორი

შპს „KPMG Georgia“

შპს „KPMG Georgia“ რეგისტრირებული საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად,
„KPMG“-ის ქსელის დამოუკიდებელი ფორმების წევრი, რომელიც ერთიანდება შვეიცარულ
ორგანიზაციაში „KPMG International Cooperative (“KPMG International“)

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია 4ფინანსის მმართველობის ანგარიშგება

საქმიანობის მიმოხილვა

სარჩევი

შესავალი	3
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია 4ფინანსის განვითარების გეგმები.....	4
საკანონმდებლო გარემო:	4
კომპანიის საქმიანობა	5
ინფორმაცია კომპანიის ფილიალების საქმიანობის შესახებ.....	6
კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა	6
აუცილებელი ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები:	7
ფინანსური მაჩვენებლები.....	7
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები:	7
სესხად აღებული თანხები:.....	8
საპროცენტო შემოსავალი:	8
წმინდა მოგება ზარალი სავალუტო გადაფასებიდან:	8
სხვა საერთო ადმინისტრაციული ხარჯები:	8
კაპიტალი და რეზერვები:.....	8
არაფინანსური მაჩვენებლები	9
შიდა პროცესები:	9
კომპანიის ძირითადი რისკები და მათი უარყოფითი შედეგების თავიდან არიდების პოლიტიკა	9

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია 4ფინანსის განვითარების გეგმები

საკანონმდებლო გარემო:

კომპანია თავის საქმიანობას ახორციელებს ისეთ სამართლებრივ გარემოში, სადაც უკიდურესად მნიშვნელოვანია მომხმარებელთა პერსონალური მონაცემების და მომხმარებელთან დაკავშირებული სხვა სახის ინფორმაციის კონფიდენციალობისა და მომხმარებელთა კანონიერი ინტერესების დაცვა.

გამომდინარე იქიდან, რომ კომპანია წარმოადგენს ფინანსურ ორგანიზაციას, რომელიც თავის საქმიანობას წარმართავს საქართველოს ეროვნულ ბანკის ზედამხედველობის ქვეშ, ზოგადი ხასიათის საკანონმდებლო ნორმებთან ერთად ემორჩილება უშუალოდ ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი სამართლებრივ აქტების მიერ განსაზღვრულ მოთხოვნებს.

მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის რეგისტრაციის, ლიკვიდაციისა და საქმიანობის ძირითად ასპექტებთან დაკავშირებული წესები დამტკიცებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის შესაბამისი ბრძანებებით.

კანონმდებლობა განსაზღვრავს მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის საზედამხედველო და საწესდებო კაპიტალის მინიმალურ ოდენობას. კერძოდ მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების საზედამხედველო და საწესდებო კაპიტალი არ უნდა იყოს 1 000 000 (ერთი მილიონი) ლარზე ნაკლები. კანონმდებლობით საზედამხედველო კაპიტალი განმარტებულია როგორც კაპიტალის სახეობა, რომელსაც მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქმნის მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის საქმიანობის განხორციელებისათვის, მოსალოდნელი თუ მოულოდნელი ფინანსური დანაკარგების/ზარალის განეიტრალებისათვის და სხვადასხვა სახის რისკისაგან დასაცავად საწესდებო კაპიტალი კი წარმოადგენს მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის პარტნიორთა/აქციონერთა მიერ დათქმულ და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის წესდებით გათვალისწინებული კაპიტალის ფაქტობრივად შევსებული ნაწილს;

გამომდინარე იქიდან, რომ მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის ძირითად საქმიანობას, როგორც წესი, წარმოადგენს მიკროსესხების გაცემა, მნიშვნელოვანია, აღინიშნოს საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის მიერ დაწესებულია სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მაქსიმალური ჭერი. კერძოდ, 2018 წლის 1 სექტემბრიდან ძალაში შევიდა საკანონმდებლო ცვლილება რომლის თანახმადაც მხარეთა შეთანხმებით, სესხისთვის პროცენტის განსაზღვრისას სესხის წლიური მაქსიმალური საპროცენტო სარგებელი არ უნდა აღემატებოდეს 50 პროცენტს. თავად ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განმარტების უფლებამოსილება კანონმდებელმა მიანიჭა ეროვნულ ბანკს. ეროვნული ბანკი კი აღნიშნულს განსაზღვრავს შემდეგნაირად: სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს სესხის წლიურ საპროცენტო განაკვეთს, რომლის გაანგარიშებაში გაითვალისწინება ყველა ფინანსური ხარჯი, მსესხებლის მიერ ამ ხარჯების გაწევის პერიოდის გათვალისწინებით. ფინანსური ხარჯი კი წარმოადგენს იმ ხარჯს, რომელიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ მოთხოვნილია გამსესხებლის მიერ და წარმოადგენს მსესხებლის მიერ სესხის მიღების, შენარჩუნებისა და/ან ამ სესხით სარგებლობის დასრულებისათვის გასაწევ აუცილებელ ხარჯს. ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, ეროვნული ბანკი საფინანსო სექტორის წარმომადგენლებს აკისრებს ვალდებულებას, ურთიერთობის ნებისმიერ ეტაპზე მომხმარებელს მიაწოდოს დეტალური ინფორმაცია მის მიერ გასაწევი ფინანსური ხარჯების თაობაზე. სხვა სიტყვებით, თუ სამოქალაქო კოდექსი განსაზღვრავს სახელშეკრულებო ურთიერთობების ძირითად პრინციპებს, ეროვნული ბანკი უფრო დეტალურად აწესებს იმ ინფორმაციის ჩამონათვალს, რომელიც მიწოდებული უნდა იყოს მომხმარებლისთვის წინა სახელშეკრულებო, სახელშეკრულებო და პოსტსახელშეკრულებო ურთიერთობის ფარგლებში.

დარეგულირებულია მომხმარებელზე ნებისმიერი ფინანსური სანქციის დაკისრების წესით, კერძოდ: ნებისმიერი საკომისიოს, ნებისმიერი ფინანსური ხარჯის (გარდა ისეთი ხარჯებისა, რომლებიც შედის სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოთვლაში), სესხის ხელშეკრულების ნებისმიერი პირობის დარღვევის გამო მსესხებლისათვის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული/დაკისრებული პირგასამტეხლოს და ნებისმიერი ფორმის ფინანსური სანქციის ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს სესხის ნარჩენი ძირითადი თანხის 0.27 პროცენტს თითოეული დღისთვის. მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ასევე უფლებამოსილია, ერთჯერადი სანქციის სახით მომხმარებელს დააკისროს პირგასამტეხლო არაუმეტეს 20 ლარისა. ასევე განსაზღვრულია, რომ სესხის ვადის გადაცილებისას ვადის გადაცილების სრულ აღმოფხვრამდე ნებისმიერი საკომისიოს, ნებისმიერი ფინანსური ხარჯის (მათ შორის, სესხის საპროცენტო განაკვეთისა და ისეთი ხარჯების, რომლებიც შედის სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოთვლაში), სესხის ხელშეკრულების ნებისმიერი პირობის დარღვევის გამო მსესხებლისათვის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული/დაკისრებული პირგასამტეხლოს და ნებისმიერი ფორმის ფინანსური სანქციის ოდენობა ყოველი ვადის გადაცილებისას ჯამურად არ უნდა აღემატებოდეს სესხის მიმდინარე ნარჩენი ძირითადი თანხის 1.5-მაგ ოდენობას.

კანონმდებლობა დეტალურად განსაზღვრავს მომხმარებელთა პრეტენზიების განხილვის პროცედურებს და ადგენს მომხმარებელთან ურთიერთობის ფორმებს დებიტორული დავალიანების ამოღების პროცესშიც.

კანონმდებლობა ადგენს მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის ვალდებულებას, აწარმოოს გამჭვირვალე ფინანსური ანგარიშგება და ყოველწლიურად განათავსოს საკუთარ ვებ გვერდზე.

მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ვალდებულია დაიცვას საქართველოს კანონის: „უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ“ განსაზღვრული მოთხოვნები, რომელიც გულისხმობს უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის სამართლებრივ მექანიზმში ჩაბმას და საზოგადოებისა და სახელმწიფოს კანონიერი უფლებებისა და ინტერესების დაცვას.

კომპანიის საქმიანობა

თავდაპირველად აღსანიშნავია ის ფაქტი, რომ 2017 წლის განმავლობაში კომპანიამ წარმატებით გაართვა თავი მის წინაშე მდგომ ამოცანას განვითარების თვალსაზრისით და 2017 წლის ნოემბრიდან მომხმარებელს შეთავაზა ახალი პროდუქტი, რომელიც მნიშვნელოვანწილად განსხვავდებოდა არსებულისგან. როგორც ზემოთ აღინიშნა, საქმიანობის დასაწყისიდანვე კომპანია მომხმარებელს სთავაზობდა 30 დღიან სესხს, ძირისა და საკომისიოს ერთჯერადი სრულად დაფარვის პრინციპით, ხოლო 2017 წლის მიწურულიდან შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია 4ფინანსმა მომხმარებელს შესთავაზა ახალი პროდუქტი ახალი ბრენდის სახელწოდებით (kimbi). ახალი პროდუქტი ითვალისწინებდა მომხმარებლისთვის 3 დან 24 თვემდე ვადით 500 დან 3000 ლარამდე თანხის შეთავაზებას და ყოველთვიური გადახდებით იფარებოდა როგორც ძირი თანხა ასევე პროცენტი. მოგვიანებით (2018 წლის ივლისის მიწურულიდან) კომპანიამ შეცვალა მიდგომა და იდენტური გრძელვადიანი, ისევე როგორც ერთთვიანი მოკლევადიანი პროდუქტი შეთავაზება მომხმარებლისთვის განაგრძო მათთვის კარგად ცნობილი vivus-ის ბრენდით.

მოგეხსენებათ, რომ 2018 წლის 1 სექტემბრიდან სამოქალაქო კოდექსის 625 მუხლის მე-2 და მე-5 ნაწილებში შევიდა ცვლილება და წლიური ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი განისაზღვრა 50 %-ით, ხოლო ყოველ ვადაგადაცილებულ დღეზე დარიცხული პირგასამტეხლო კი ნარჩენი ძირის 0.27 %-ით. გამომდინარე ზემოთ აღნიშნულიდან, კომპანია ამჟამად აქტიურად ამუშავებს არსებული პროდუქტების სამომავლო მომგებიანობასა და გამჭირვალობაზე ორიენტირებულ სხვადასხვა ბიზნეს მოდელს და ასევე აქტიურად განიხილავს ფიზიკური პირების დაკრედიტების კუთხით კომპანიისთვის ამ დრომდე უცნობი სეგმენტებისა და ბაზრების შესაძლო ათვისებას.

ინფორმაცია კომპანიის ფილიალების საქმიანობის შესახებ

კომპანიის მხრიდან საკუთარი მომსახურების შეთავაზების მეთოდი საქმიანობის დაწყებისას იყო ონლაინ პლატფორმა. მოგვიანებით, კომპანიამ დააარსა გაყიდვების პუნქტები, სადაც მომხმარებელს ფიზიკურად შეეძლო მისვლა, აპლიკაციის შევსება და განაცხადის დამტკიცების შემთხვევაში, თანხის ხელზე აღება. საანგარიშო პერიოდის ბოლოსთვის კომპანიას ჰქონდა შემდეგი ფილიალები და სერვის-ცენტრები:

#	დასახელება	ფართი	მისამართი
1	ქარვასლა	68 კვ.მ	ცოტნე დადიანის #7, "ქარვასლა", პირველი სართული
2	ფენიქსი	6 კვ.მ	ჯავახეთის #2, 1 სართული
3	გორგია	3 კვ.მ	წერეთლის #140 მაღაზია "გორგია", 1 სართული
4	ჯი თი სი	1 კვ.მ	ვეკუას N3, თბილისი
5	პიქსელი	3 კვ.მ	ჭავჭავაძის 34
6	თბილისი ცენტრალი	1,5 კვ.მ	სავაჭრო ცენტრი "თბილისი ცენტრალი", ვაგზლის მოედანი#2, მეორე სართული
7	გლდანი მოლი	2 კვ.მ	"გლდანი მოლი", ხიზანიშვილის ქუჩა, (მეტრო „ახმეტელის თეატრის“ ამოსასვლელთან) -1 სართული
8	მარდი პლაზა	12 კვ.	ქ. ბათუმი, ჭავჭავაძის 5
9	ტექნო ბუმი	1 კვ.მ	ბათუმი, გორგოლაძის 90
10	ქარვასლა	34,8 კვ.მ	ქუთაისი, წერეთლის 4ა სართული 1 ფართი 1
11	არაი	2 კვ.მ	კოსტავას #54, კოლხას შენობა, მაღაზია "არაი", პირველი სართული

ამჟამად კომპანიის ფილიალებისა და სერვის-ცენტრების მუშაობა დროებით შეჩერებულია.

კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა

კომპანიის საქმიანობის ამოსავალი წერტილი მუდმივად იყო და არის მომხმარებელთა საჭიროებების კვლევა, ანალიზი და შესაბამისი ქმედებების გახორციელება. კომპანიის პროდუქტის ერთერთი სპეციფიკა არის გადავადების საშუალება, რაც გულისხმობს მომხმარებლისთვის 30 დღის საკომისიოს გადახდის სანაცვლოდ სესხის დაფარვის თარიღის 30 დღის გაგრძელება. დაფუძნების დღიდან 2017 წლის მესამე კვარტლამდე, მომხმარებელთა ქცევაზე დაკვირვების შედეგად, კომპანიისათვის ცხადი გახდა, რომ მომხმარებელთა დიდი ნაწილი საკმაოდ ხშირად სარგებლობდა გადავადების საშუალებით, თუმცა გარკვეულ ეტაპზე სესხის ძირის, საკომისიოს და არსებობის შემთხვევაში პირგასამტეხლოს დაფარვა გადავადებით ხშირად მოსარგებლე მომხმარებლისთვის რთული ხდებოდა. კომპანიამ ასეთი მომხმარებლების მიმართ შეიმუშავა ახალი და დანერგა გადავადების ისეთი სისტემა, რომლის მიხედვითაც მომხმარებელი იხდიდა არამხოლოდ გადავადების საფასურს. არამედ გადავადების მიზნით გადახდილი თანხის ნაწილი ხმარდებოდა დარიცხული საკომისიოს, პირგასამტეხლოსა და ძირის დაფარვას, რაც საერთო ჯამში 12-ჯერ გადახდის შემდეგ იწვევდა სესხის განულებას, ანუ დავალიანების სრულ დაფარვას. ამ მიდგომის მიზანი გახლდათ გადავადების პროდუქტით ხშირად მოსარგებლე

მომხმარებელბისთვის მიგვეცა საშუალება, რომ ყოველთვიური გადახდებით სესხის დაფარვის ვადის ცვლილებასთან ერთად დაფარულიყო ჯამური დავალიანების კომპონენტები, რაც საბოლოო ჯამში მიზნად ისახავდა პროდუქტის გაჯანსაღებას და ვადაგადაცილებული მომხმარებლების რაოდენობის შემცირებას.

აუცილებელი ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები:

ფინანსური მაჩვენებლები

კლიენტებზე გაცემული სესხები:

2017 წლის 31 დეკემბერს კლიენტებზე გაცემული მთლიანი სესხების ბალანსი(ბრუტო) 46,216 ათასი ლარი საგრძნობლად აღემატებოდა 2016 წლის დეკემბერს არსებულ ბალანსს, რომელიც შეადგენდა 37,748 ათას ლარს. 2017 წელს ძალაში შევიდა ახალი რეგულაციები, რომლის მიხედვითაც საპროცენტო განაკვეთი საგრძნობლად დაიწია. შესაბამისად ამ ფაქტმა გამოიწვია არსებულ პროდუქტზე მოთხოვნის გაზრდა და 2017 წლის ბოლოს გაცემული სესხების ბალანსის გაზრდა. კლიენტზე გაცემული სესხები არის 100% ფიზიკურ პირებზე გაცემული და ყველა სესხი არის არაუზრუნველყოფილი.

სასესხო მოთხოვნები ურთიერთდამოკიდებული პირისგან:

2016 წლის განმავლობაში კომპანიას ჰქონდა გასესხებული ფულადი ნაკადები კომპანიასთან სს 4ფინანსი ჰოლდინგი (ლუქსემბურგი), რომელიც შეადგენდა 45,550 ათას ლარს. ეს თანხა სრულად დაფარული იქნა 2017 წლის განმავლობაში და 2017 წლის დეკემბრისთვის ბალანსი შეადგენდა ნოლს.

არსებულ სესხზე 2017 წლის განმავლობაში დაერიცხა საპროცენტო შემოსავალი 1,301 ათასი ლარის ოდენობით, ხოლო 2016 წლის განმავლობაში 2,130 ათასი ლარის ოდენობით.

არსებულ სესხს ერიცხებოდა წლიური 13.75%.

მოთხოვნები ურთიერთდამოკიდებული პირისგან:

2015 წლიდან მოყოლებული კომპანია ახორციელებს ვადაგადაცილებული პორტფელის გადაყიდვას დაკავშირებულ მესამე მხარეზე. კომპანიამ 2017 წლის განმავლობაში მოახდინა 23,122 ათასი ლარის ვადაგადაცილებული პორტფელის გადაყიდვა, ხოლო 2016 წლის განმავლობაში მოხდა 49,208 ათასი ლარის ვადაგადაცილებული პორტფელის გადაყიდვა. გადაყიდული პორტფელების შესაბამისი რეზერვები შეადგენდნენ: 2017 წელს გადაყიდული პორტფელის რეზერვი 14,779 ათასი ლარი და 2016 წელს გადაყიდული პორტფელის რეზერვი შეადგენდა 28,992 ლარს.

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები:

2017 წლის განმავლობაში მთლიანი არამატერიალური აქტივების ბალანსი (ბრუტო) გაიზარდა 549 ათასი ლარიდან 5,902 ლარამდე. ეს განპირობებული არის ძირითადად ახალი პროდუქტის დანერგვით. რომელიც ბაზარზე გამოჩნდა 2017 წელს.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები: 2017 წლის მონაცემებით, შეგვიძლია ვნახოთ რომ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შემცირდა 9,181 ათასი ლარიდან 3,010 ლარამდე, რაც გამოწვეული არის შემდეგი მიზეზებით:

საოპერაციო ფულადი სახსრები: კომპანიამ 2017 წლის განმავლობაში დააფიქსირა ზარალი, რის შედეგადაც კომპანიამ განიცადა საოპერაციო ფულადი ნაკადების შემცირება, რაც საბოლოოდ აისახა მთლიანი ფულადი ნაკადების შემცირებაში.

საინვესტიციო ფულადი სახსრები: 2017 წლის განმავლობაში განხორციელდა ინვესტიცია ახალი პროდუქტის დანერგვაში, რომლის ხარჯების აღიარება მოხდა 2017 წლის განმავლობაში და გარკვეული ნაწილის გადახდა დაფიქსირდა ამავე წელში, რამაც განაპირობა ფულადი სახსრების შემცირება.

ფინანსური ფულადი სახსრები: 2017 წლის განმავლობაში განხორციელდა გასესხებული ფულის უკან დაბრუნება, ამავდროულად მოხდა დივიდენდის გაცემა. ამ ორმა ეფექტმა გარკვეულ წილად მოახდინა ერთმანეთის დაბალანსება.

სესხად აღებული თანხები:

კომპანიას 2017 წლის განმავლობაში დაჭირდა ფულადი სახსრების მოძიება. შესაბამისად სს 4ფინანსი ჰოლდინგი(ლუქსემბურგი)-სგან მოახერხა სესხის აღება და 2017 წლის დეკემბრისათვის ბალანსმა შეადგინა 5,310 ათასმა ლარმა. სესხის ვალუტა იყო დოლარი წლიური 13.75%.

საპროცენტო შემოსავალი:

საპროცენტო შემოსავალი რადიკალურად არის შემცირებული 2017 წლის განმავლობაში რომელმაც შეადგინა 30,995 ათასი ლარი განსხვავებით 2016 წლისგან, სადაც დაფიქსირდა 81,884 ათასი ლარი. ძლიერი რადიკალური ვარდნა განპირობებული იყო ახალი რეგულაციების გამო. 2017 წლის 15 იანვრიდან ძალაში შევიდა კანონი რომლის მიხედვითაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არ აღემატებოდა 100%, რამაც მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინა 2017 წლის შემოსავლებზე.

საპროცენტო ხარჯები: საპროცენტო ხარჯები გაიზარდა 167 ათასი ლარიდან 433 ათას ლარამდე. ეს განპირობებული არის სესხის მოცულობის გაზრდით 2017 წლის განმავლობაში.

წმინდა მოგება ზარალი სავალუტო გადაფასებიდან:

კომპანიას უფიქსირდება კურსთაშორის ზარალი 2017 წლის განმავლობაში 3,937 ათასი ლარით, შედარებით 2016 წელთან სადაც კომპანიას ჰქონდა კურსთაშორის მოგება 5,185 ათასი ლარით. ეს ფაქტი ძირითადად იყო გამოწვეული შემდეგი მიზეზით:

2017 წლის განმავლობაში კომპანიას ჰქონდა სესხის მოთხოვნა დომინირებული უცხოურ ვალუტაში, რომლის სრულად დახურვა მოხდა მაისის თვეში. იანვრიდან მოყოლებული მაისის ჩათვლით ხდებოდა ლარის გამყარება დოლართან მიმართებაში, რამაც გამოიწვია კურსთაშორის ზარალის გაზრდა.

სხვა საერთო ადმინისტრაციული ხარჯები:

სხვა საერთო ადმინისტრაციული ხარჯები 2017 წლის განმავლობაში შეადგენდა 18,963 ლარს, ხოლო 2016 წლის განმავლობაში შეადგენდა 9,398 ლარს. ძირითადად გადახრა განპირობებული არის ინფორმაციული ტექნოლოგიების ხარჯებით, რომელიც დიდ წილად შეიცავს ისეთ ხარჯებს, რომელიც იყო განპირობებული ახალი პროდუქტის გაშვების მიზნით. ამ ფაქტორმა გამოიწვია კომუნიკაციებისა და ინფორმაციული სერვისების ხარჯების გაზრდა.

კაპიტალი და რეზერვები:

კომპანიის საწესდებო კაპიტალი 2016 წლის ბოლოს და ასევე 2017 წლის ბოლოსთვის შეადგენდა 699 ათას ევროს.

არაფინანსური მაჩვენებლები

კლიენტების კმაყოფილება: მიკროსაფინანსო კომპანია 4 ფინანსი ბაზარზე არსებობს 2013 წლიდან. ყოველწლიურად კომპანია ცდილობს უფრო და უფრო დახვეწოს კლიენტთან ურთიერთობის მექანიზმები, რათა კომპანიამ აამაღლოს კლიენტთა კმაყოფილება. კომპანიას ჰყავს ხარისხის დეპარტამენტი, რომელიც მონიტორინგს უტარებს კლიენტებთან განხორციელებულ ზარებს და შემდგომში ატარებენ ტრენინგებს თანამშრომლებისათვის, რათა განხორციელდეს კლიენტების მიმართ სრულყოფილი მომსახურება. კლიენტთა კმაყოფილების მიზნით, კომპანია წლების განმავლობაში ატარებდა გარკვეულ აქციებს, ერთ-ერთი მათგანი იყო უპროცენტო პირველი სესხი. ამ პროდუქტის გამოყენების შემთხვევაში კლიენტი დამატებით საფასურს არ იხდიდა.

საბაზრო წილი და ბრენდის სიძლიერე:

მიკროსაფინანსო კომპანია 4 ფინანსი იყო ინოვაციური ონლაინ სესხების ბაზარზე. შესაბამისად კომპანიამ მოახერხა დაეგროვებინა წლების განმავლობაში გუდვილი და მისი ბრენდი „ვივუსი“ გამხდარიყო საკმაოდ ცნობადი, რამაც გამოიწვია ბაზრის წილის მნიშვნელოვანი ზრდა. 2013 წლიდან მოყოლებული ონლაინ სესხებში პროდუქტი „ვივუსი“ წარმოდგენილი იყო როგორც ლიდერი და არ თმობდა პოზიციებს.

კლიენტების შენარჩუნება: კომპანიის ინფრასტრუქტურა იძლევა საშუალებას მოხერხდეს კარგი კლიენტების გამოხშირვა, შესაბამისად კლიენტები რომლებიც მიეკუთვნებიან კარგი კლიენტების კატეგორიას, სარგებლობდნენ სხვადასხვა სახის ფასდაკლებებით მომდევნო აღებულ სესხებზე. ამ გზით კომპანია ცდილობდა შეენარჩუნებინა ერთგული კლიენტები.

განვითარების პერსპექტივები: 2016 წლის ბოლოს კომპანიამ მიიღო გადაწყვეტილება გადასულიყო განვითარების ახალ ეტაპზე. შესაბამისად 2016 წლის დეკემბრის ბოლოს შ.პ.ს 4 ფინანსმა მოიპოვა მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის სტატუსი. 2017 წლის მე-4 კვარტალში კომპანიამ ისევ გადადგა ნაბიჯი განვითარებისაკენ და ბაზარზე გამოუშვა ახალი პროდუქტი სახელად „კიმბი“

შიდა პროცესები:

მიკროსაფინანსო შ.პ.ს 4 ფინანსი წარმოადგენს ჯგუფი 4 ფინანსის წევრ კომპანიას. კომპანიაში არსებობს სხვადასხვა ტიპის შიდა პოლიტიკები, რომლის აღსრულებაში და კონტროლში ჩართულები არიან როგორც ლოკალური გუნდი, ასევე სათაო ოფისის თანამშრომლები.

კომპანიის ძირითადი რისკები და მათი უარყოფითი შედეგების თავიდან არიდების პოლიტიკა

რისკების იდენტიფიცირება და მოსალოდნელი უარყოფითი შედეგების თავიდან აცილება, კომპანიის საქმიანობის ერთ-ერთ ფუნდამენტურ პრინციპს წარმოადგენს. კომპანიის ძირითადი რისკებია: საბაზრო, საკრედიტო, ლიკვიდურობის, საოპერაციო და კაპიტალის მართვის.

საბაზრო რისკი არის ფინანსური ინსტრუმენტების საბაზრო ფასის სამომავლო შესაძლო მნიშვნელოვანი ცვლილება, რომელიც შედეგადად საში ძირითადი კომპონენტისგან: საპროცენტო განაკვეთის რისკი, სავალუტო რისკი და სხვა საფასურ რისკი.

ა) საპროცენტო განაკვეთის რისკი გამოიხატება საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებიდან გამომდინარე ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ან საბაზრო ფასის მოსალოდნელ მნიშვნელოვან ცვლილებაში. მიგვაჩნია რომ კომპანიისთვის აღნიშნული რისკი არ არის მატერიალური რადგან მას საანგარიშო პერიოდში არ გააჩნდა ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ცვლადი საპროცენტო განაკვეთებით.

ბ) სავალუტო რისკი გამოიხატება ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მნიშვნელოვან ცვლილებაში, რომელიც გამოწვეულია ვალუტის კურსის ცვლილებით.

გთხოვთ იხილოთ ცხრილი, სადაც დეტალურად არის მოცემული კომპანიის აქტივების და ვალდებულებების მოცულობა ვალუტების მიხედვით:

ვალუტა დენომინირებული ათასეულებში და ლარში	ლარი	ევრო	დოლარი	ჯამი
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	3,008	2	-	3,010
მოთხოვნები მომხმარებლების მიმართ	43,148	-	-	43,148
მოთხოვნები საგადახდო მომსახურების მომწოდებლების მიმართ	1,432	-	-	1,432
მოთხოვნები დაკავშირებული მხარისგან	934	-	-	934
მთლიანი აქტივები	48,522	2	-	48,524
ვალდებულებები				
ნასესხები სახსრები	-	-	(5,310)	(5,310)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(1,527)	(13,774)	(4)	(15,305)
მთლიანი ვალდებულებები	(1,527)	(13,774)	(5,314)	(20,615)
ნეტო ფინანსური მდგომარეობა ვალუტების მიხედვით	(46,995)	(13,772)	(5,314)	(27,909)

როგორც ზემოთ მოყვანილი ცხრილიდან ჩანს, კომპანიას უცხოურ ვალუტაში ძირითადად აქვს ვალდებულებები. ამიტომ საგულისხმოა ის სცენარი, თუ რა მოხდებოდა როგორც დოლარის ასევე ევროს 10 პროცენტით გამყარებისას ლართან მიმართებაში. ეს მოვლენა გამოიწვევდა ვალდებულებების ზრდას დოლარის შემთხვევაში 452 ათასი ლარით, ხოლო ევროს შემთხვევაში 1 171 ათასი ლარით. ეს თანხები თავის მხრივ არ აღემატება შესაბამის ვალუტაში დაფიქსირებული ვალდებულებების 10 და მთლიანი ნეტო აქტივების 6 პროცენტს, რაც ჩვენი გადმოსახედიდან ნიშნავს იმას, რომ კომპანია არ დგას მნიშვნელოვანი სავალუტო რისკების წინაშე. ასევე, აღსანიშნავია, რომ კომპანიის შიდა პოლიტიკის შესაბამისად მუდმივად ხდება სავალუტო პოზიციების დაჰეჯირება.

გ) სხვა საფასე რისკი გამოიხატება საბაზრო ფასების ცვლილებიდან გამომდინარე ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ან საბაზრო ფასის მოსალოდნელ მნიშვნელოვან ცვლილებაში. მიგვაჩნია რომ კომპანიისთვის აღნიშნული რისკი არ არის მატერიალური.

საკრედიტო რისკი არის ალბათობა იმისა რომ კომპანიამ შესაძლოა განიცადოს ფინანსური ზარალი თუ რომელიმე კონტრაგენტი პირნათლად არ შეასრულებს მის მიმართ დაკისრებულ მოვალეობას. ამ კუთხით შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია 4ფინანსისთვის ძირითადი რისკი მოდის ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების ჯამურ მოცულობაზე, რომელიც საანგარიშო პერიოდის ბოლოსთვის არის 43, 148 ათასი ლარი.

კომპანიას გააჩნია რისკ პოლიტიკა, რომელიც დეტალურად განსაზღვრავს თუ რა კრიტერიუმები უნდა იქნეს გამოყენებული მომხმარებლის განაცხადის განხილვისას სანამ განაცხადზე დადებითი ან უარყოფითი პასუხის გაცემის გადაწყვეტილება იქნება მიღებული. სისტემაში არის ინტეგრირებული საკრედიტო ბარათი, რომელშიც ხდება მომხმარებლის ინფორმაციის შეყვანა ყოველი შემდეგი განაცხადის მიღებისას და ავტომატურად დაგენერირებული შედეგის შესაბამისად ხდება განაცხადზე შესაბამისი პასუხი დაბრუნება კომპანიის მხრიდან. საკრედიტო ბარათში შესაყვანი ლოგიკა განისაზღვრება კომპანიის საერთაშორისო გამოცდილებაზე დაყრდნობით. ასევე კომპანიის რისკების დეპარტამენტი ახდენს მომხმარებლების ქცევის ანალიზს და ამ ანალიზზე დაყრდნობით ითვლის კოეფიციენტებს, საიდანაც გამოყავს ანარიცხები. ქვემოთ მოყვანილია ცხრილი, სადაც შეგიძლიათ დეტალურად იხილოთ, როგორც პორტფელის ანატომია, ასევე შესაბამისი ანარიცხები 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	სულ სესხები ლარი'000	გაუფასურების რეზერვი ლარი'000	წმინდა სესხები ლარი'000	გაუფასურების რეზერვი მთლიან სესხებზე %
არც ვადაგადაცილებული და არც გახანგრძლივებული ვადაგადაცილებული ან გაუფასურებული სესხები:	42,513	(1,117)	41,396	3%
- 30 დღემდე	2,273	(958)	1,315	42%
- 30 დღეზე მეტი	1,430	(993)	437	69%
სულ ერთობლივად შეფასებული სესხები	46,216	(3,068)	43,148	7%

ლიკვიდობის რისკი დაკავშირებულია სავარაუდო სირთულეებთან რომლებიც შესაძლოა წარმოეშვას კომპანიას როდესაც დადგება მის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების დრო. 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიის ლიკვიდობის კოეფიციენტი (ფინანსური აქტივები/ფინანსურ ვალდებულებებთან) არის 1.75. ზოგადად ითვლება, რომ როდესაც ლიკვიდობის კოეფიციენტი 1-ზე მეტია, კომპანია არ დგას ლიკვიდობის რისკის წინაშე. ზემოთ მოყვანილი კოეფიციენტიდან გამომდინარე ცხადია, რომ შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია 4ფინანსი ლიკვიდობის რისკის წინაშე არ დგას.

საოპერაციო რისკი დაკავშირებულია ადამიანურ შეცდომასთან, ინფრასტრუქტურის ხარვეზებთან, თაღლითობასა და სხვა გარემო ფაქტორებთან. ჩვენი კომპანია მუდმივად ცდილობს მაქსიმალურად დაზღვიოს საოპერაციო რისკები, რაც გამოიხატება იმ ფაქტში რომ მას აქვს გამართული ალტერნატიული ოფისი, რომელიც იტევს საკმარისი რაოდენობის თანამშრომელს, რათა ფორს მაჟორის შემთხვევაში პროცესი არ გაჩერდეს.

კომპანიის ხელმძღვანელობა მუდმივად თვალყურს ადევნებს კაპიტალის ოდენობას და ცდილობს უზრუნველყოს კომპანიის საოპერაციო და სტრატეგიული საჭიროებების დაკმაყოფილება. ამ მიზნის მიღწევა ხორციელდება ფულადი ნაკადების ეფექტური მართვით, მუდმივი დაკვირვებით კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე და მცდელობით რომ გრძელვადიანი ინვესტიციები დაფინანსებულ იქნეს კომპანიის საოპერაციო ფულადი სახსრებიდან.

კომპანიას, როგორც მიკროსაფინანსო ორგანიზაციას, კანონმდებლობის მოთხოვნის შესაბამისად ევალება რომ ქონდეს მინიმუმ მილიონი ლარი განადგებული კაპიტალის სახით. შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია 4ფინანსს აქვს კაპიტალი შეადგენს 1 520 ათასი ლარი, რაც ნიშნავს იმას, რომ კანონმდებლობის ზემოთ მოყვანილი მოთხოვნა შესრულებულია.

ავთანდილ გელაშვილი

ფინანსური დირექტორი

კომპანიას გააჩნია რისკ პოლიტიკა, რომელიც დეტალურად განსაზღვრავს თუ რა კრიტერიუმები უნდა იქნეს გამოყენებული მომხმარებლის განაცხადის განხილვისას სანამ განაცხადზე დადებითი ან უარყოფითი პასუხის გაცემის გადაწყვეტილება იქნება მიღებული. სისტემაში არის ინტეგრირებული საკრედიტო ბარათი, რომელშიც ხდება მომხმარებლის ინფორმაციის შეყვანა ყოველი შემდეგი განაცხადის მიღებისას და ავტომატურად დაგენერირებული შედეგის შესაბამისად ხდება განაცხადზე შესაბამისი პასუხი დაბრუნება კომპანიის მხრიდან. საკრედიტო ბარათში შესაყვანი ლოგიკა განისაზღვრება კომპანიის საერთაშორისო გამოცდილებაზე დაყრდნობით. ასევე კომპანიის რისკების დეპარტამენტი ახდენს მომხმარებლების ქცევის ანალიზს და ამ ანალიზზე დაყრდნობით ითვლის კოეფიციენტებს, საიდანაც გამოყავს ანარიცხები. ქვემოთ მოყვანილია ცხრილი, სადაც შეგიძლიათ დეტალურად იხილოთ, როგორც პორტფელის ანატომია, ასევე შესაბამისი ანარიცხები 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	სულ სესხები ლარი'000	გაუფასურების რეზერვი ლარი'000	წმინდა სესხები ლარი'000	გაუფასურების რეზერვი მთლიან სესხებზე %
არც ვადაგადაცილებული და არც გახანგრძლივებული ვადაგადაცილებული ან გაუფასურებული სესხები:	42,513	(1,117)	41,396	3%
- 30 დღემდე	2,273	(958)	1,315	42%
- 30 დღეზე მეტი	1,430	(993)	437	69%
სულ ერთობლივად შეფასებული სესხები	46,216	(3,068)	43,148	7%

ლიკვიდობის რისკი დაკავშირებულია სავარაუდო სირთულეებთან რომლებიც შესაძლოა წარმოეშვას კომპანიას როდესაც დადგება მის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების დრო. 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიის ლიკვიდობის კოეფიციენტი (ფინანსური აქტივები/ფინანსურ ვალდებულებებთან) არის 1.75. ზოგადად ითვლება, რომ როდესაც ლიკვიდობის კოეფიციენტი 1-ზე მეტია, კომპანია არ დგას ლიკვიდობის რისკის წინაშე. ზემოთ მოყვანილი კოეფიციენტიდან გამომდინარე ცხადია, რომ შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია 4ფინანსი ლიკვიდობის რისკის წინაშე არ დგას.

საოპერაციო რისკი დაკავშირებულია ადამიანურ შეცდომასთან, ინფრასტრუქტურის ხარვეზებთან, თაღლითობასა და სხვა გარემო ფაქტორებთან. ჩვენი კომპანია მუდმივად ცდილობს მაქსიმალურად დააზღვიოს საოპერაციო რისკები, რაც გამოიხატება იმ ფაქტში რომ მას აქვს გამართული ალტერნატიული ოფისი, რომელიც იტევს საკმარისი რაოდენობის თანამშრომელს, რათა ფორს მაჟორის შემთხვევაში პროცესი არ გაჩერდეს.

კომპანიის ხელმძღვანელობა მუდმივად თვალყურს ადევნებს კაპიტალის ოდენობას და ცდილობს უზრუნველყოს კომპანიის საოპერაციო და სტრატეგიული საჭიროებების დაკმაყოფილება. ამ მიზნის მიღწევა ხორციელდება ფულადი ნაკადების ეფექტური მართვით, მუდმივი დაკვირვებით კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე და მცდელობით რომ გრძელვადიანი ინვესტიციები დაფინანსებულ იქნეს კომპანიის საოპერაციო ფულადი სახსრებიდან.

კომპანიას, როგორც მიკროსაფინანსო ორგანიზაციას, კანონმდებლობის მოთხოვნის შესაბამისად ევალება რომ ქონდეს მინიმუმ მილიონი ლარი განალდებული კაპიტალის სახით. შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია 4ფინანსის კაპიტალი შეადგენს 1 520 ათას ლარს, რაც ნიშნავს იმას, რომ კანონმდებლობის ზემოთ მოყვანილი მოთხოვნა შესრულებულია.

ავთანდილ გელაშვილი

ფინანსური დირექტორი